

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wałbrzychu
w 2020 roku**

Wałbrzych, marzec 2021

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2020 roku. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2020 roku zachodziło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej.

Misją Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Wałbrzycha. Na bazie wieloletnich doświadczeń w realizacji zadań spoczywających na Ośrodku, w 2020 roku również kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, podnoszenie kompetencji kadry oraz oferowanie mieszkańcom miasta form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, w tym wynikające z konieczności udzielania wsparcia w związku z wprowadzonym 20 marca 2020r. stanem epidemii w Polsce. Sytuacja społeczna wywołana pandemią stanowiła wyzwanie dla organizacji oraz funkcjonowania Ośrodka. Wdrożono nowe rozwiązania, aby w jak największym stopniu zrealizować zadania. Dołożono wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością sprawnej obsługi świadczeniobiorców. Wszystkie zadania realizowane były w sposób ciągły z ograniczeniem bezpośredniego kontaktu z osobami wymagającymi wsparcia oraz z zachowaniem reżimów sanitarnych i procedur bezpieczeństwa.

Podobnie jak w latach poprzednich, Ośrodek skutecznie pozyskiwał środki zewnętrzne. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną Miasta Wałbrzycha i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta systemy wsparcia mieszkańców.

Na podstawie wymienionej ustawy, podstawową dziedziną działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc społeczna. Ośrodek realizuje również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, dopłaty do czynszów w ramach programu „Mieszkanie na start”, pomocy materialnej dla wałbrzyskich uczniów, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego, realizuje również projekty adresowane do osób wykluczonych społecznie, korzystających z pomocy społecznej, finansowane z środków Unii Europejskiej przy wsparciu gminy.

Ponadto Ośrodek realizuje zadania opisane w odrębnych sprawozdaniach, w zakresie: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania - narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, wspierania rodziny, a także, jako powiatowe centrum pomocy rodzinie, z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni wydają skierowania do odbioru żywności w ramach programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebujących, której dystrybutorem jest Zarząd Okręgowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. W 2020 roku, ośrodek realizował cztery projekty finansowane lub współfinansowane z środków Unii Europejskiej z czego dwa projekty zostały zakończone.

Z analizy podstawowych zjawisk występujących w działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku wynika, że nastąpił niewielki spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej spowodowany w głównej mierze spadkiem bezrobocia w Wałbrzychu, a także konsekwentnym działaniami, prowadzonymi wspólnie

z Powiatowym Urzędem Pracy, zmierzającymi do aktywizacji osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia finansowego. Zatrudnienie podjęło 231 osób korzystających z pomocy społecznej.

W roku 2020 liczba świadczeniobiorców w niewielkim stopniu zmniejszyła się w stosunku do roku 2019. Pomimo, że liczba osób pobierających świadczenia spadła, o 934 w stosunku do 2020 roku wzrosła liczba osób objętych pracą socjalną. Główną przyczyną tego wzrostu jest zwiększenie liczby osób starszych i samotnych wymagających wsparcia pracowników socjalnych zwłaszcza w okresie pandemii wywołanej zakażeniami wirusa SARS-CoV-2. Złożona sytuacja społeczna, pandemia oraz izolacja postawiła wymagania systemowi pomocy społecznej. Społeczeństwo przeżywa różnorakie trudności, z którymi muszą zmierzyć się pracownicy służb społecznych. Pomoc społeczna w obliczu pandemii zajmuje strategiczne miejsce. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby oraz możliwości. W tym trudnym społecznie czasie bardzo istotna jest praca socjalna mająca na celu m. in. działania profilaktyczne oraz interwencyjne. Pojawiające się trudności i potrzeby mieszkańców Wałbrzycha wywołały konieczność zmiany w zakresie wykorzystania metod i narzędzi pracy socjalnej. W 2020 roku praca pracowników socjalnych koncentrowała się w dużej mierze na kontakcie zdalnym, telefonicznym lub online. Było to związane z nową organizacją pracy z klientami. Taka forma realizacji zadań jest bardziej wymagająca, opiera się głównie na kompetencjach komunikacyjnych pracowników oraz wymaga poświęcenia odpowiedniego wymiaru czasu. Praca socjalna w obliczu kryzysu postawiła wymagania merytoryczne i organizacyjne. Pracownicy podejmowali działania, które musiały odpowiadać na potrzeby klientów diagnozowane w obecnej sytuacji.

Nastąpił spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne natomiast kwota wypłacanych świadczeń systematycznie wzrasta. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. zasady „złotówka za złotówkę” przez co osoby, które dotychczas nie kwalifikowały się do pomocy, bo przekraczały kryterium dochodowe, obecnie otrzymują świadczenie w pomniejszonej wysokości. Kolejnym powodem jest wprowadzenie świadczenia wychowawczego, tzw. 500+. Liczba odbiorców tego świadczenia nieznacznie wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Jest to spowodowane zniesieniem kryterium dochodowego na pierwsze dziecko oraz zniesieniem konieczności posiadania zasądzonego świadczenia alimentacyjnego od drugiego rodzica w przypadku osób samotnie wychowujących dziecko. Od 1 stycznia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również nowe świadczenie rodzinne - świadczenie rodzicielskie, w wysokości 1000 zł miesięcznie dla kobiet, które urodziły dziecko, a nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego. W 2020 roku Ośrodek wypłacił 9 jednorazowych świadczeń w wysokości 4 tys. zł na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W ubiegłym roku odnotowano niestety znaczący wzrost liczby rodzin, w których urodziło się ciężko chore dziecko. Zmalała liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych oraz zmniejszyła się kwota wypłacanych świadczeń wynikająca z mniejszej liczby uprawnionych.

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej obowiązkiem dyrektora ośrodka pomocy społecznej jest coroczne składanie Radzie Miejskiej sprawozdania z działalności ośrodka pomocy społecznej oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

W 2020 roku wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wyniosły ogółem 186 681 313,96 w tym:

1. Zadania zlecone Gminie finansowane z budżetu państwa		128 719 830,30
85195	Pozostała działalność – refundacja kosztów wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni	31 940,78
85502	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia Społecznego	40 634 210,76
85502	Świadczenie „Za życiem”	37 106,13
85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	532 985,64
85215	Dodatki mieszkaniowe – wypłata dodatków energetycznych	51 898,28
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej – wynagrodzenie opiekunów prawnych	108 268,35
85504	Program „Dobry Start”	2 879 590,00
85501	Świadczenia wychowawcze – Rodzina 500+	84 351 639,17
85228	Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze	92 191,19

2. Zadania zlecone Powiatowi finansowane z budżetu państwa		3 306 578,35
85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – składki opłacane za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Wałbrzych	24 105,60
85508	Dodatki wychowawcze wraz z kosztami obsługi dla rodzin zastępczych	2 486 844,95
85510	Dodatki do zryczałtowanej kwoty z kosztami obsługi, oraz dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	671 717,83
85504	Program „Dobry Start”	123 909,97

3. Zadania własne powiatowe na podstawie porozumień		36 804,00
85 220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – środki na częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkań chronionych dla wychowanków pochodzących z innych powiatów	36 804,00

4. Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa		14 650 768,39
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	592 478,33
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – zasiłki okresowe	2 818 997,95
85216	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – zasiłki stałe	6 807 877,26
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1 992 686,05
85230	Pozostała działalność – pomoc państwa w zakresie dożywiania	1 635 033,64
85415	Pomoc materialna dla uczniów	710 566,00
85295	Pozostała działalność - przeciwdziałanie COVID (Wsparcie Seniora, Art.48b)	93 129,16

5. Zadania własne powiatu dofinansowane z budżetu państwa		2 773,91
85203	Ośrodki wsparcia	2.773,91

6. Zadania finansowane z budżetu gminy		29 946 655,52
85153	Zwalczanie narkomanii	90 844,66
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 051 111,84
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	140 212,79
85202	Domy pomocy społecznej	7 780 870,55
85203	Ośrodki wsparcia	1 520 792,46
85508	Rodziny zastępcze	2 105 695,97
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	48 675,66
85504	Asystent Rodziny; Placówka Wsparcia Dziennego	1 437 635,84
85214	Zasiłki celowe, okresowe, opłaty za pogrzeby, wynagrodzenie kuratora	761 308,59
85215	Dodatki mieszkaniowe	3 574 203,75
85219	Ośrodki pomocy społecznej	6 877 693,55
85228	Usługi opiekuńcze	2 526 332,47
85230	Wkład własny w programie „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	1 096 907,03
85295	Prace społecznie użyteczne	27 285,32
85415	Stypendia i zasiłki szkolne	393 542,40
85295	Pozostała działalność - przeciwdziałanie COVID (Wsparcie Seniora, Art.48b)	39 755,66
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	473 786,98

7. Zadania finansowane z budżetu powiatu		8 793 760,39
---	--	---------------------

85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	701 587,65
85508	Rodziny Zastępcze i wynagrodzenie koordynatorów rodziny	6 709 236,76
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 116 279,09
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	139 921,47
85203	Ośrodki wsparcia	126 705,42
85504	Rodziny wspierające	30,00

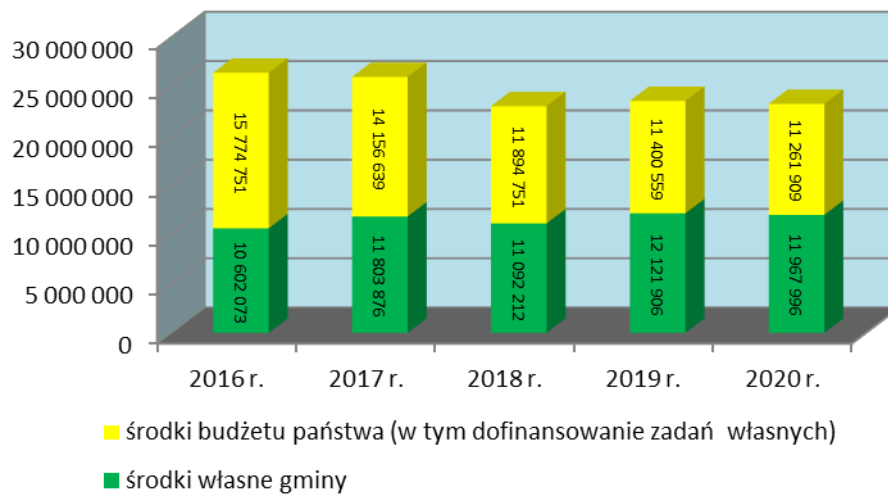
8. Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego		1 224 143,10
85295	Projekt „Nasze dzieci”	172 978,41
85508	Wkład własny do projektu „Nasze dzieci”	3 300,00
85295	Projekt „Aktywny Start”	801 339,47
85214	Projekt „Aktywny Start” – zasiłki celowe – wkład własny	131 500,00
85295	Projekt „Nie emigruję – tu pracuję”	87 725,22
85214	Projekt „Nie emigruję – tu pracuję”- zasiłki celowe – wkład własny	27 300,00

ŚWIADCZENIA FINANSOWE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Udział środków własnych gminy w stosunku do środków z budżetu państwa w okresie ostatnich pięciu lat na świadczenia z pomocy społecznej przedstawiono w tabeli i na wykresie (zasiłki, usługi opiekuńcze, DPS).

Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Środki własne gminy	10.602.073	11 803 876	11.092.212	12.121.906	11 967.996
Środki z budżetu państwa (dofinansowanie zadań własnych)	15.774.751	14 156 639	11.894.751	11.400.559	11 261.909
Razem	26.376.824	25.960 515	22.986.963	23.522.465	23 229.905

Wszystkie świadczenia finansowe są zadaniami własnymi gminy, jednak część zadań jest nadal dofinansowywana z budżetu państwa w tym: zasiłki stałe i okresowe w całości, a pomoc na realizację Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 60%.

Z powyższych danych wynika, że w 2020 r. środki własne gminy przeznaczone na zadania z pomocy społecznej były wyższe niż dotacje z budżetu państwa. Powodem jest spadek liczby osób korzystających z Programu „Posiłek w szkole i w domu”, które finansowane są z budżetu państwa. Wydatki na zadania własne gminy zmniejszyły się w stosunku do 2019 roku i jest to spowodowane zmniejszeniem wydatków na usługi opiekuńcze oraz domy pomocy społecznej w 2020 roku.

Zasiłki stałe zostały wypłacone 1364 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w tym w większości osobom samotnym – 1026 osób. Jest to kolejny spadek w stosunku do poprzedniego roku o 174 osoby. Zasiłki przyznawane były w ustawowej wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła w 2020 roku 415,93 zł i nieznacznie wzrosła w stosunku do roku ubiegłego.

Składki zdrowotne – w ramach zadania zgłaszano do ubezpieczenia i opłacano składki zdrowotne za osoby nie mające uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innych źródeł, a pobierających zasiłek stały. Opłacano składki za 1255 osób na sumę 592 478 zł.

Zasiłki okresowe w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem, przyznano 2239 osobom na kwotę 2 818 997 zł. Łączna kwota zasiłków okresowych w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła. Średnia wysokość zasiłku przyznanego na jedną osobę wyniosła 104,92 zł i nieznacznie wzrosła w stosunku do ubiegłego roku. Zasiłki okresowe przyznawane były głównie z powodu niepełnosprawności, bezrobocia oraz długotrwałej i ciężkiej choroby. Na uwagę zasługuje systematycznie zmniejszanie się liczby osób korzystających z zasiłków okresowych z powodu bezrobocia. W roku 2020 przyznano je 487 osobom, natomiast zdecydowaną większość świadczeniobiorców zasiłku stanowiły osoby posiadające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności oraz długotrwale chore – łącznie to 1193 osoby.

Zasiłki celowe przyznawano jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb tzn. dofinansowanie do kosztów ogrzewania mieszkania i zakupu leków przy długotrwałej chorobie lub niepełnosprawności. Tylko w szczególnie uzasadnionych okolicznościach udzielano pomocy na inne niezbędne potrzeby, w szczególności:

- osobom starszym, samotnym lub posiadającym rodzinę, która nie może pomóc,
- niepełnosprawnym ze stwierdzonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi,
- rodzinom niepełnym z małoletnimi dziećmi (do 3 roku życia),
- rodzinom wielodzietnym (3 i więcej dzieci w wieku szkolnym).

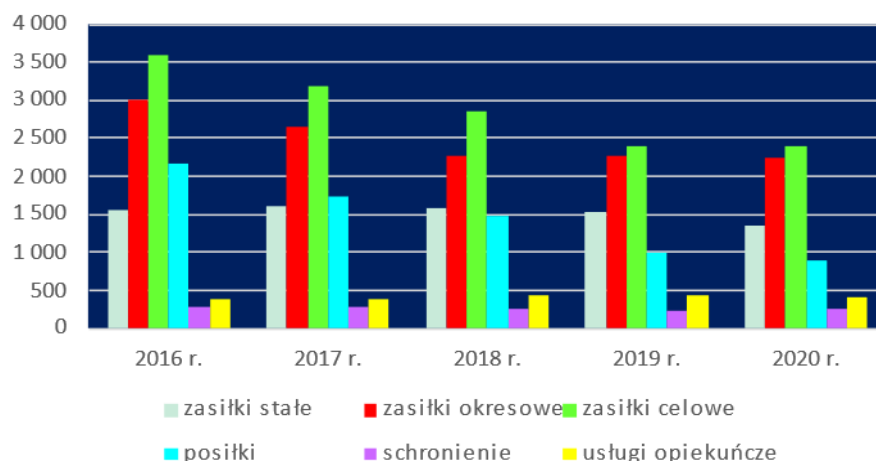
Zasiłki celowe przyznano w 2020 r. na kwotę 534.502,00 zł na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, w tym m.in.:

- 740 rodzinom dofinansowano koszty ogrzewania mieszkania na kwotę, wysokość dofinansowania wynosiła 400 zł na jedno gospodarstwo domowe,
- 308 osobom dofinansowano koszty zakupu leków,
- 50 rodzinom udzielono pomocy na inne niezbędne potrzeby np. zakup łóżek dla dzieci, pościeli itp.

Specjalne zasiłki celowe przyznawane są osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w sytuacjach występowania: niepełnosprawności, długotrwałej choroby, starości. Specjalne zasiłki przyznano w sytuacji, gdy dochód w niewielkim stopniu przekraczał kryterium dochodowe w pomocy społecznej, a stałe wydatki np. na leki, powodują faktyczny spadek dochodu i nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb np. zakupu opału, leków itp. Pomoc przyznano podobnie jak w ubiegłym roku 459 osobom na kwotę 219 102 zł. Jest to spadek o kwotę 26 570 zł w stosunku do roku ubiegłego. Z analizy tego zjawiska wynika, że spadła liczba osób, których dochody nie przekraczają kryterium dochodowego w pomocy społecznej.

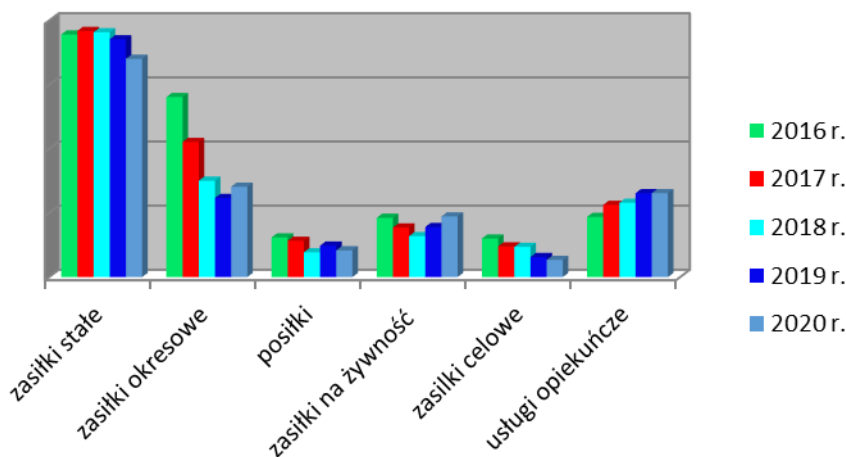
Pogrzeby - sprawiono 83 osobom na łączną kwotę 190 538 zł, wśród nich było 13 osób bezdomnych.

Porównanie liczby osób korzystających z różnych form pomocy społecznej

Z powyższych danych wynika, że od kilku lat ustabilizowała się liczba osób korzystających z zasiłków stałych oraz usług opiekuńczych. Natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej tj. zasiłki okresowe oraz celowe kolejny rok nieznacznie zmniejszyła się, na co m.in. wpływ miało podejmowanie działań zmierzających do podjęcia oraz kontynuowania zatrudnienia, konsekwentne przestrzeganie zasady odmowy bądź wstrzymania wypłaty świadczeń z pomocy społecznej osobom marnującym otrzymywane świadczenia, osobom odmawiającym współpracy z pracownikiem socjalnym, osobom nie realizującym kontraktów socjalnych. Nieznacznie wzrosła ilość zasiłków celowych na zakup żywności, która wynikała z wprowadzenia stanu epidemii, zamknięcia szkół oraz zmniejszenia ilości przyznanych posiłków dla dzieci oraz zastąpienie ich przyznaniem zasiłku. Niewielki wzrost kwoty zasiłków okresowych wynikał z niższych dochodów osób ubiegających się o przyznanie tej formy pomocy.

Wysokość środków wypłacanych na usługi opiekuńcze pozostała na podobnym poziomie jak w 2019r. Spowodowane to było mimo wzrostu kosztu jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych w głównej mierze niewielkim spadkiem ilości osób korzystających z tej formy pomocy. Zmiany prezentuje poniższy wykres.

Program wieloletni "Posiłek w szkole i w domu".

Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku ustanowiony został wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023”. Program polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

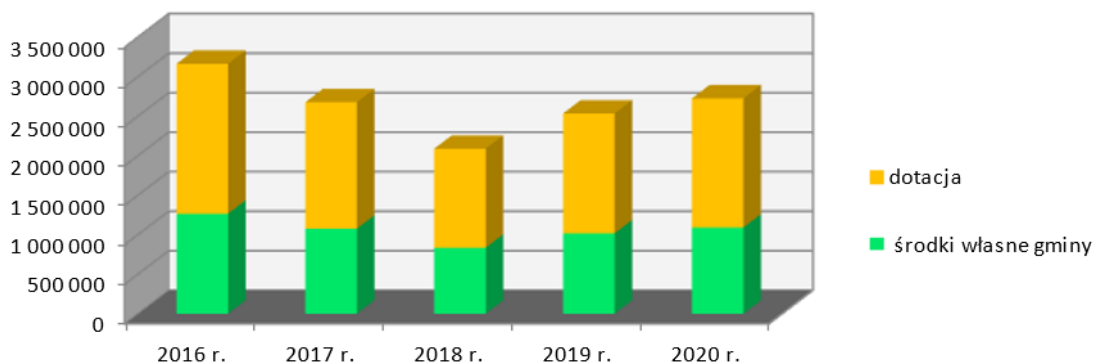
W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. W roku 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało 30 dzieci.

W ślad za przyjętym przez Radę Ministrów Programem, Rada Miejska Wałbrzycha Uchwałami Nr II/16/18 oraz Nr II/17/18 z dnia 13 grudnia 2018 r. przyjęła uchwały w sprawie podwyższenia kwot kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w tym zakresie.

W roku 2020 objęto programem ogółem 5387 osób tj. o 901 osób więcej w stosunku do 2019 roku oraz wydatkowano kwotę 2 731 941 zł tj. o 169 646 zł w stosunku do ubiegłego roku. Jak kształtowały się wydatki w poszczególnych formach w rozbiciu na źródła finansowania oraz formę pomocy przedstawiono w poniższej tabeli.

Wydatki na dożywianie w 2020 r.	Zasiłki	Posiłki		Razem
		Decyzja	Bez decyzji	
Środki własne	756 450	329 303	4 270	1 090 022
Budżet państwa	1 134 674	493 955	6 404	1 635 034
Dowóz posiłków	-----	6885	-----	6885
Razem	1 891 124	830143	10 674	2 731 941

Porównanie udziału środków własnych gminy i środków budżetu państwa w ciągu ostatnich 5 lat przedstawia wykres, z którego wynika, że od 2016 roku zwiększył się udział środków własnych gminy w realizacji Programu, gdyż Gmina od tego czasu nie uzyskuje zgody Wojewody Dolnośląskiego na zmniejszenie obowiązkowego 40% udziału środków gminnych.

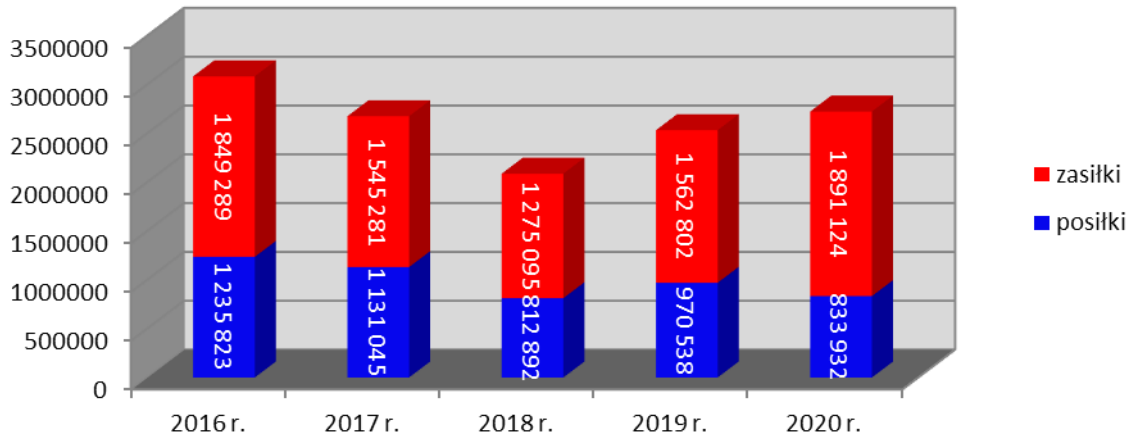

Posiłki opłacono dla 888 osób, na łączną kwotę **833.932 zł**, w tym dla 502 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Zgodnie z wymienionym Programem na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli, żywione mogły być wszystkie dzieci potrzebujące pomocy, bez wydawania decyzji administracyjnych, zgodnie z przepisami liczba tych dzieci nie może przekroczyć 20 % ogólnej liczby żywionych dzieci. W roku 2020 objęto taką pomocą 30 uczniów na łączną kwotę 10 674 zł. Ilość wydanych posiłków wyniosła dla tej grupy dzieci 1 079.

Wydawanie gorących posiłków zorganizowane było w 19 szkołach podstawowych, dofinansowywano również dożywianie w 25 przedszkolach, 3 żłobkach i 9 placówkach poza Wałbrzychem. Osoby dorosłe żywione były w 7 placówkach na terenie miasta w dzielnicach: Podgórze, Śródmieście, Stary Zdrój, Biały Kamień, Sobięcín, Nowe Miasto i Piaskowa Góra. W związku z pandemią ilość dzieci korzystających z posiłków w szkołach zdecydowanie się zmniejszyła. Zamknięcie szkół, nauka zdalna spowodowało konieczność zamiany posiłku na zasiłek celowy na zakup żywności.

Zasiłki na dofinansowanie do kosztów zakupu żywności z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 2389 świadczeniobiorców, osób w rodzinach było 4499. Wysokość zasiłku ustalono na kwotę 60 zł. Pomoc przyznawana jest jedynie osobom

współpracującym z pracownikiem socjalnym natomiast, jeśli członek rodziny nie współpracował np. nie wywiązywał się z realizacji kontraktu socjalnego lub marnotrawił przyznane środki, pomoc na tę osobę nie była przyznawana. Liczba osób korzystających z dożywiania nieznacznie w 2020 roku wzrosła.

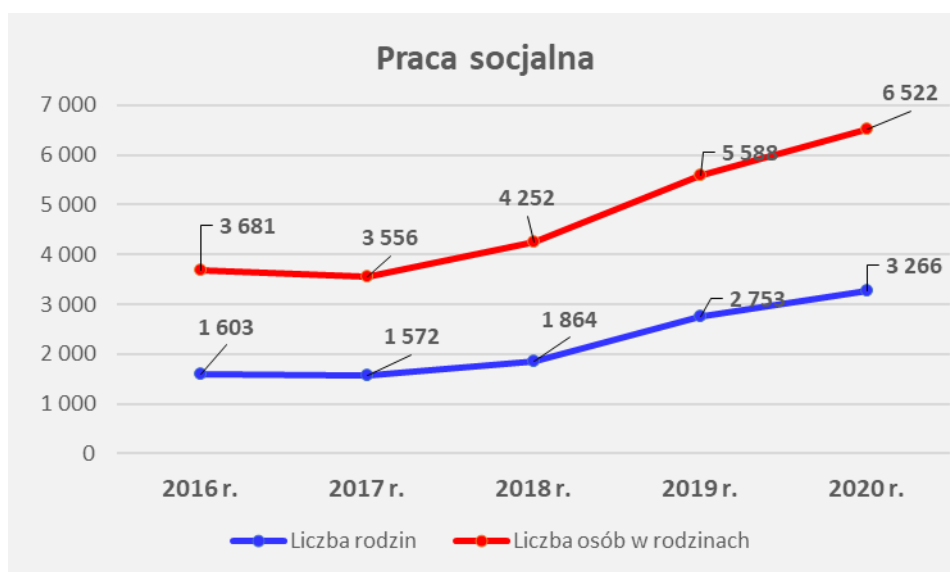
Pomoc wynikająca z artykułu 48b ustawy o pomocy społecznej udzielana była w szczególności gdy osoby starsze, samotne, niepełnosprawne i objęte obowiązkową kwarantanną domową, w związku z pandemią COVID-19, nie były w stanie własnym staraniem zapewnić sobie gorącego posiłku lub produktów żywnościowych. Pomoc ta przysługiwała bez kryterium dochodowego. Ośrodek udzielił w 2020 roku niezbędnej pomocy, polegającej na dowozie ciepłych posiłków 250 osobom, ilość dostarczonych posiłków wyniosła 1702. Środki własne Gminy wyniosły 9.189,10 zł, dotacja z budżetu państwa 36.756,39 zł.

Charakterystyka sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Ogółem ze wszystkich form pomocy społecznej zarówno finansowej jak i niefinansowej oraz pracy socjalnej w roku 2020 skorzystało w Wałbrzychu 7998 osób z 4127 rodzin. Ze świadczeń przyznanych z zadań zleconych i zadań własnych skorzystało 5281 osób z 2934 rodzin. Liczba osób korzystających ze świadczeń utrzymuje się na poziomie z roku poprzedniego.

Należy zaznaczyć, że wzrasta liczba osób i rodzin wymagających wsparcia w formie pracy socjalnej ze względu na problemy związane m. in.: z uzależnieniami, przemocą, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością oraz długotrwałą i ciężką chorobą itp. W roku 2020 pracownik socjalny miał pod opieką średnio 65 rodzin korzystających z pomocy, przy założeniu ustawowym, że na pracownika przypada nie więcej niż 50 rodzin lub 2000 mieszkańców. Poniższy wykres obrazuje coroczny wzrost liczby rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną. Prowadzenie pracy socjalnej, w zależności złożoności problemów występującego u osoby lub w rodzinie wymaga od pracowników socjalnych kompleksowego ich rozwiązywania i pochłania zdecydowanie więcej czasu niż rozpatrywanie wniosków o udzielenie wyłącznie pomocy finansowej. Poniżej przedstawiono liczbę rodzin i liczbę osób

w tych rodzinach, w których prowadzona jest praca socjalna. Zaznaczyć należy, że w 1193 rodzinach udzielono pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej.

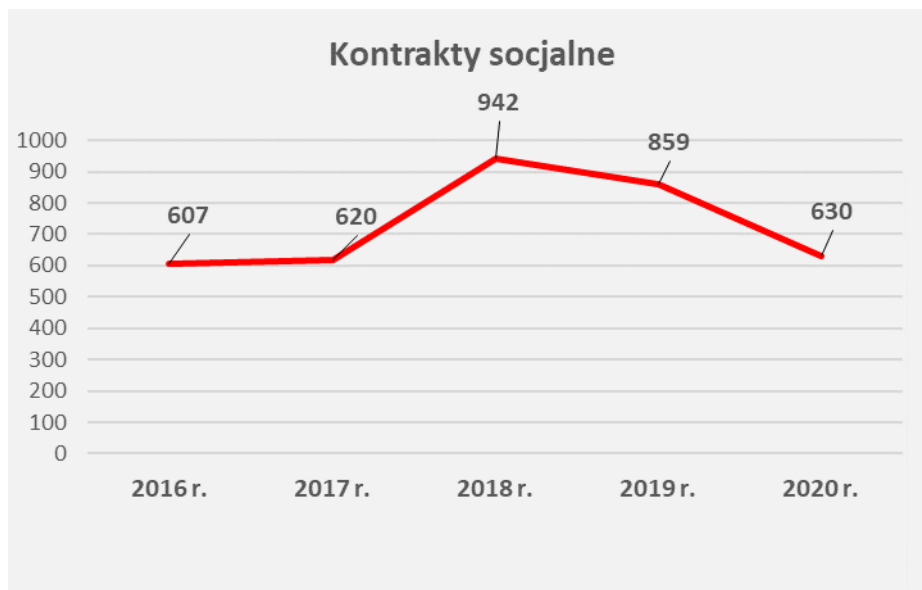

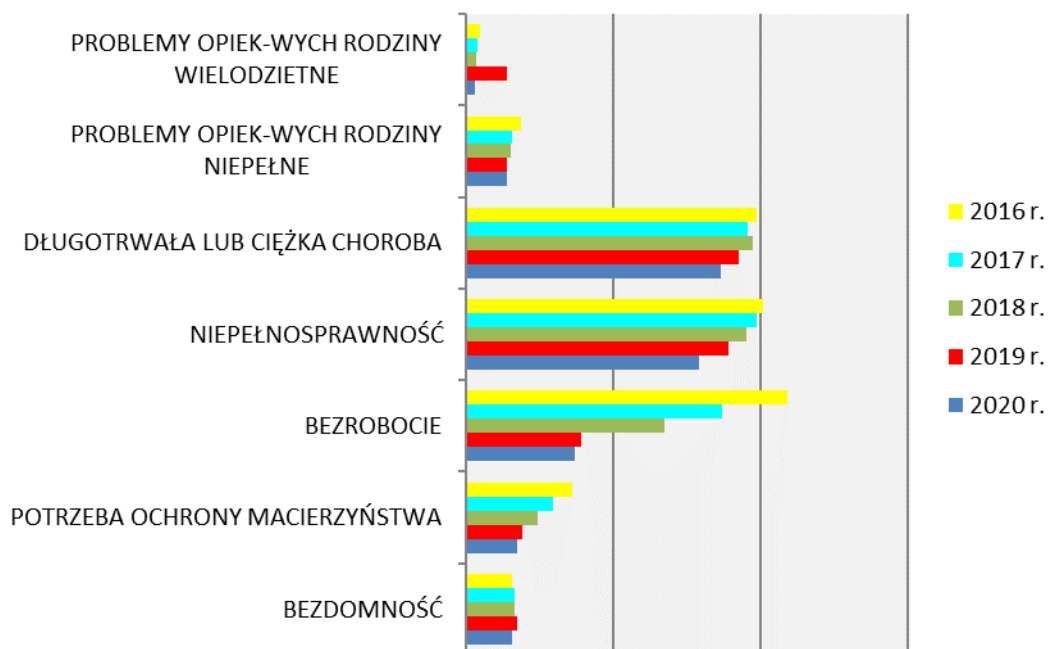
Kolejny wykres ukazuje stosunek liczby rodzin objętych pomocą społeczną do liczby rodzin, u których prowadzona jest praca socjalna. Zaznaczyć należy, że jeżeli nawet jedna osoba w rodzinie korzysta z pomocy społecznej to praca socjalna prowadzona jest ze wszystkimi członkami rodziny. Jako rodzina uwzględniane są osoby samotnie gospodarujące. Widoczna jest wyraźna tendencja wzrostowa w tym zakresie. W 2016 roku pracą socjalną objętych było 18% osób korzystających z pomocy społecznej, natomiast w 2020 roku 62%.

W związku z ryzykiem wynikającym rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz zmianą przepisów, zgodnie z którymi w okresie trwania pandemii pracownicy socjalni mają możliwość ustalania sytuacji klientów na podstawie rozmów telefonicznych, otrzymanych dokumentów i oświadczeń lub pozyskania informacji od innych podmiotów ograniczono bezpośredni kontakt z osobami ubiegającymi się o przyznanie świadczeń. W celu wyeliminowania ryzyka odstąpiono od zawierania z tymi osobami kontraktów socjalnych. Z tego powodu ilość prowadzonych kontraktów socjalnych w 2020 roku spadła.

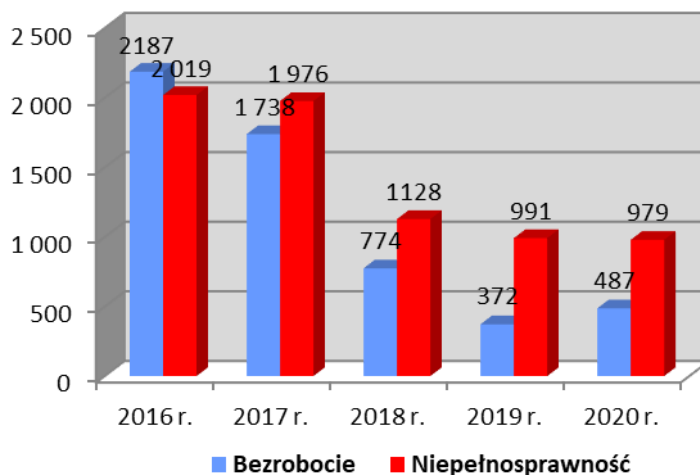
Poniższy wykres pokazuje liczbę realizowanych kontraktów socjalnych w latach 2016-2020.

Jak wynika z przedstawionego wykresu najczęściej występującym powodem trudnej sytuacji życiowej klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba, dopiero na kolejnym, trzecim miejscu znalazło się bezrobocie, które przez wiele lat dominowało wśród głównych powodów korzystania z pomocy społecznej. Istotne miejsce w strukturze powodów udzielanej pomocy, podobnie jak w latach ubiegłych, nadal zajmują potrzeba ochrony macierzyństwa oraz problemy opiekuńczo-wychowawcze, w tym głównie w rodzinach niepełnych.

Liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w porównaniu do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność prezentuje poniższy wykres.

Dzięki współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu i podpisaniu Porozumienia w zakresie dostępu do programu SEPI, pracownicy Ośrodka oraz Działu Dodatków Mieszkaniowych, Działu Świadczeń Rodzinnych mają dostęp do danych osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, co pozwala na uniknięcie występowania do PUP o udostępnienie danych osobowych, a także domagania się od klientów Ośrodka zaświadczeń z Powiatowego Urzędu Pracy.

W 2020 r. zrealizowano porozumienie zawarte z Powiatowym Urzędem Pracy w dniu 21 lipca 2020 r. na okres od września do listopada 2020 r. w sprawie organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych. Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w realizacji programu będących jednocześnie osobami korzystającymi ze świadczeń MOPS wynosiła o 65. W pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 26 podmiotów w tym 16 placówek oświatowych. Zadanie w kwocie 27 285,32 zł. w całości sfinansowane zostało ze środków własnych Gminy.

W lipcu 2018 roku zawarto porozumienie z PUP precyzujące zasady wzajemnej współpracy w zakresie podejmowania działań wzmacniających aktywność zawodową osób bezrobotnych, które są jednocześnie klientami Powiatowego Urzędu Pracy i korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W lutym 2019 roku do porozumienia przystąpił Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu. Niewątpliwym efektem współpracy było podjęcie zatrudnienia przez 376 osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych dzielnicach Wałbrzycha w 2020 r.

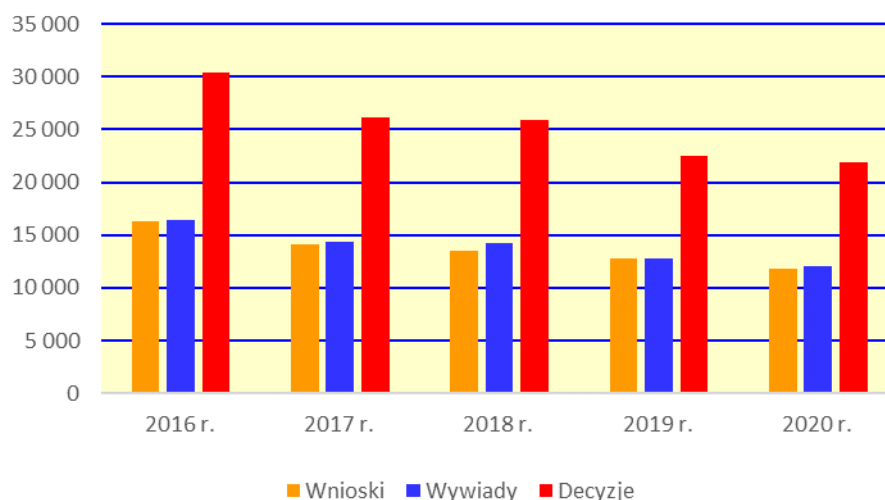
Dzielnica	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin korzystających z pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Procentowy udział liczby korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców
Stary Zdrój	7 829	452	924	11,8%
Sobięcin	5 043	253	466	9,24%
Nowe Miasto	8 519	289	624	7,32%
Podgórze	9 595	352	618	6,44%
Rusinowa	2 376	92	133	5,60%
Poniatów	1 913	70	171	8,94%
Szczawienko	3 874	185	156	4,03%
Śródmieście	10 459	448	821	7,85%
Biały Kamień	12 641	366	645	5,10%
Piaskowa Góra	17 199	275	422	2,45%
Podzamcze	19 954	152	301	1,50%
Razem	99 402	2934	5281	6,39%

Z powyższego porównania liczby korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców wynika znaczne zróżnicowanie niedostatku w poszczególnych dzielnicach miasta. W niektórych rejonach Wałbrzycha obszary ubóstwa są znacznie większe niż w pozostałych, widać różnice pomiędzy „starymi dzielnicami i nowymi”. Udział korzystających z pomocy w stosunku do liczby mieszkańców jest bardzo zróżnicowany od ponad 11,8% na Starym Zdroju i 9,24% na Sobięcinie do 1,5 % na Podzamczu i 2,45%

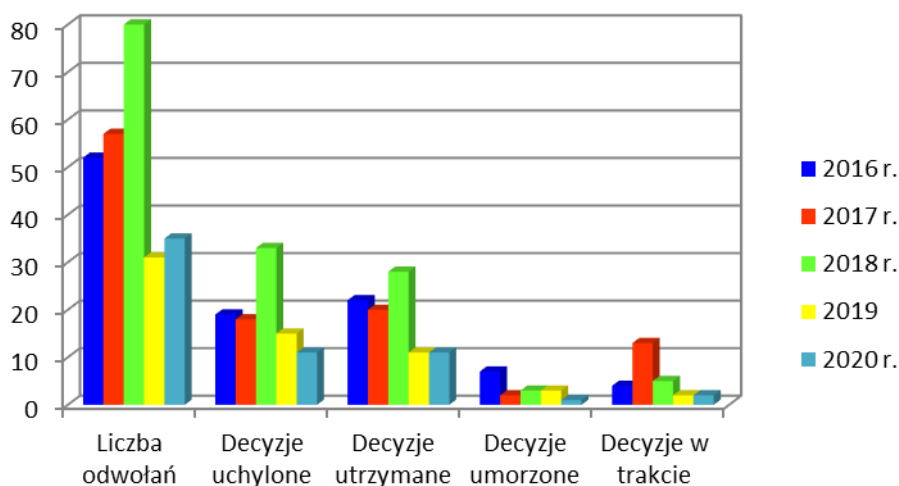
w dzielnicy Piaskowa Góra. W zestawieniu nie zostały wykazane osoby bezdomne oraz niezameldowane.

W 2020 roku pracownicy socjalni rozpatrzyli 11 852 wnioski o udzielenie pomocy i przeprowadzili 12 031 rodzinnych wywiadów środowiskowych. Wydano 21 909 decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Jak wynika z poniższego wykresu, wraz ze spadkiem liczby świadczeniobiorców spada ilość wydanych decyzji oraz ilość przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych. Pomimo stałego wzrostu pracy socjalnej ilość wywiadów w 2020 roku była mniejsza. Wynika to z faktu wprowadzenia stanu pandemii oraz konieczności ograniczenia bezpośredniego kontaktu z osobami objętymi wsparciem pracowników socjalnych. Zaznaczyć należy, że decyzje administracyjne wydawane są jedynie w przypadku pomocy finansowej, natomiast nie wydaje się ich prowadząc prace socjalną, czy też poradnictwo specjalistyczne.

Liczba złożonych wniosków, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji

W 2020 roku do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu złożono 35 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, co stanowi 0,16% wydanych decyzji, z czego 11 decyzji zostało przez SKO utrzymanych w mocy, 11 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia przez MOPS, natomiast 1 sprawa została umorzonych przez SKO, 2 sprawy są w trakcie rozpatrywania przez Kolegium, w 10 przypadkach uznano żądanie strony.

Praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy społecznej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym Miasta, prowadzona przez pracowników socjalnych w Zespołach Pracy Socjalnej oraz Centrum Wsparcia Socjalnego.

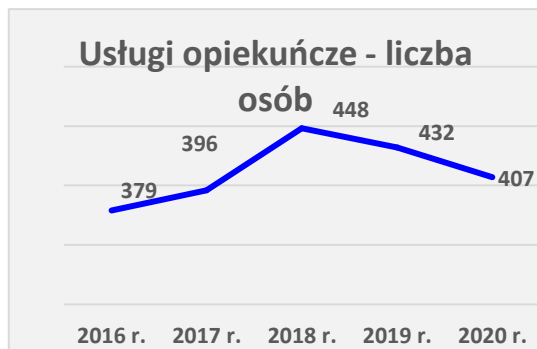
Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby oraz możliwości. W tym trudnym społecznie czasie jakim jest pandemia COVID-19 bardzo istotna jest praca socjalna mająca na celu m. in. działania profilaktyczne oraz interwencyjne. Pojawiające się trudności i potrzeby mieszkańców Wałbrzycha wywołały konieczność zmiany w zakresie wykorzystania metod i narzędzi pracy socjalnej. W 2020 roku praca pracowników socjalnych koncentrowała się w dużej mierze na kontakcie zdalnym, telefonicznym lub online. Było to związane z nową organizacją pracy z klientami. Taka forma realizacji zadań była bardziej wymagająca, opierała się głównie na kompetencjach komunikacyjnych pracowników oraz wymagała poświęcenia odpowiedniego wymiaru czasu. Praca socjalna w obliczu kryzysu postawiła wymagania merytoryczne i organizacyjne. Pracownicy socjalni podejmowali działania, które musiały odpowiadać na potrzeby klientów diagnozowane w obecnej sytuacji. Pandemia oraz izolacja wprost wpisały się w definicję sytuacji kryzysowej. Przed pracownikami socjalnymi postawiono potrzebę bieżącej realizacji zadań w warunkach „specjalnych”. Pracownicy rozeznając sytuację konkretnych osób udzielali im pomocy emocjonalnej, materialnej, informacyjnej oraz wskazywali możliwości działania.

Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Podopieczni Ośrodka korzystali z usług w wymiarze od 2 do 8 godzin dziennie w zależności od ich sytuacji zdrowotnej oraz zdolności do samoobsługi. Osoby korzystające z tych świadczeń w zależności od swojej sytuacji materialnej wносиły częściową odpłatność według zasad ustalonych Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha. Koszt usług wynikał z postępowania przetargowego, w którym wyłoniony został realizator usług.

Usługi opiekuńcze w 2020 roku realizowane były przez wyłonioną w drodze przetargu firmę MG Partner. Cena usług wynosiła 21,15 zł za jedną godzinę pracy bez względu na dzień tygodnia. Ogółem pomocą usługową w trakcie roku objęto 407 osób na kwotę 2 526 332 zł.

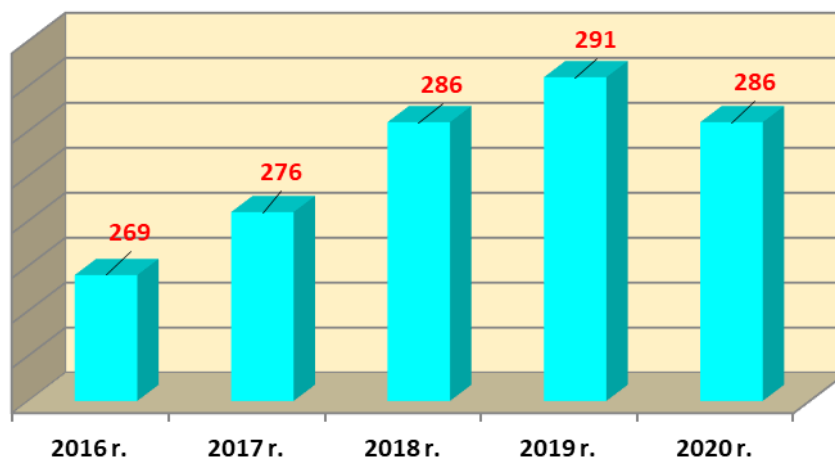
Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były dla pięciorga dzieci przez osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy. Pełny koszt realizacji usług finansowany był z budżetu państwa w wysokości 92 191 zł.

Domy pomocy społecznej

Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których zapewniana przez rodzinę lub Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opieka jest niewystarczająca. Łącznie w 2020 roku w domach pomocy społecznej przebywało 286 mieszkańców Wałbrzycha, na koniec roku były to 233 osoby. W ciągu roku umieszczono

46 osób, w tym 11 osób z zaburzeniami psychicznymi lub z upośledzeniem umysłowym w tym 12 osób na podstawie postanowienia sądu. W związku z koniecznością pilnego udzielenia pomocy 8 osób umieszczono w domach pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych poza Wałbrzychem. W okresie od 2016 do 2019 roku systematycznie wzrastała liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej. W 2020 roku liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do 2019 roku o 15 osób. Dane dotyczące liczby mieszkańców Wałbrzycha przebywających w domach pomocy społecznej w ciągu całego roku zawiera poniższa tabela.

Na terenie miasta funkcjonują dwa domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz przewlekle somatycznie chorych. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17, prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi z siedzibą władz prowincjonalnych w Poznaniu, działa na podstawie umowy zawartej z gminą Wałbrzych na okres od 1 czerwca 2017 roku do 30 maja 2022 roku. W 2020 roku umieszczono 20 mieszkańców Wałbrzycha. W Domu Seniora Rusinowa przeznaczonym dla 49 osób umieszczono w trakcie roku łączne 6 mieszkańców Wałbrzycha.

Ponadto mieszkańcy Wałbrzycha przebywają w 46 domach pomocy społecznej na terenie całego kraju, w tym w 12 domach przebywają osoby z zaburzeniami psychicznymi, w 9 domach z upośledzeniem umysłowym, w 4 domach przebywają osoby niepełnoletnie.

Miejsca pobytu mieszkańców Wałbrzycha w Domach Pomocy Społecznej w roku 2020r.

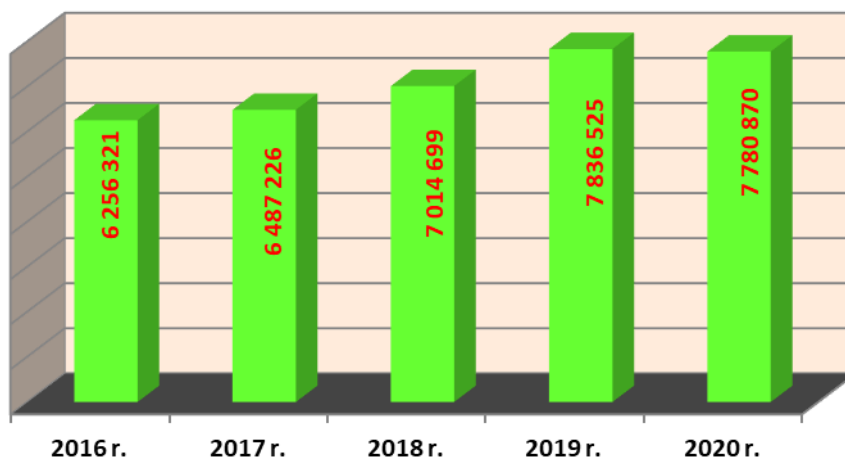
	Umieszczeni w 2020 r.	Zgony lub rezygnacje	Stan na 31.12.2020 r.	Osoby oczekujące
Domy pomocy społecznej w Wałbrzychu				
DPS Dom Seniora	20	10	46	14
DPS na ul. Zachodniej	6	19	42	
Inne domy pomocy społecznej poza Wałbrzychem				
Dla osób somatycznie chorych, starszych	8	12	34	0
Dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11	13	55	4
Dla osób z upośledzeniem umysłowym	1	2	46	
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelekt.	0	0	10	0
Razem	46	56	233	18

Na koniec 2020 roku na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekiwało 19 osób, w tym 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniem umysłowym (2 osoby z postanowienia sądu). Ośrodek, ze względu na niewystarczające środki finansowe, stara się maksymalnie długo zapewniać pomoc usługową w miejscu zamieszkania lub zapewniać miejsce w mieszkaniach chronionych. Łączny koszt pobytu w domach pomocy społecznej wyniósł 7 780 870 zł i zmniejszył się w stosunku do ubiegłego roku o 55 655 zł. Nieznaczny spadek wysokości wydatków na pobyt pensjonariuszy spowodowany jest zmniejszeniem liczby osób umieszczonych w 2020 roku w domach pomocy społecznej. Kosztów utrzymania w poszczególnych DPS oraz kierowane osób ubogich z niskim dochodem spowodowało, że średni miesięczny koszt dopłaty do każdej osoby przebywającej w domu pomocy społecznej w 2020 r. wyniósł 2 762 zł i wzrósł w stosunku do 2019 roku o 152 zł. Wynika z tego, że większość kosztów pobytu w domach pomocy społecznej ponosi gmina, a nie mieszkańcy.

Domy Pomocy Społecznej od marca 2020 w związku pandemią koronawirusa funkcjonowały w całkowitym reżimie sanitarnym. Wprowadzono procedury bezpieczeństwa, zakaz odwiedzin. W domu pomocy społecznej przy ul. Zachodniej w październiku wykryto kilkanaście przypadków zakażenia COVID-19, placówka została całkowicie odizolowana, zmarło kilkanaście osób.

Poniższy wykres obrazuje systematyczny wzrost kosztów pobytu mieszkańców Wałbrzycha w domach pomocy społecznej.

Od listopada 2014 roku, przy ul. Kasztelańskiej działa Dzienny Dom Pomocy, utworzony w ramach Rządowego Programu „Senior Wigor”. Placówka dostosowana jest do pobytu 20 osób w wieku senioralnym, którym zapewnia się wyżywienie, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne, terapeutyczne. W godzinach wieczornych, w DDP działa Klub Seniora skupiający mieszkańców pobliskich dzielnic. Dzienny Dom Pomocy jest placówką filialną Domu Seniora Rusinowa.

W styczniu 2020 roku otwarto drugi w mieście Dzienny Dom Pomocy Senior Plus. Punkt powstał na parterze kamienicy przy ul. Niepodległości 78 w dzielnicy Podgórze. Remont wykonano dzięki wsparciu finansowemu z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu Senior+ oraz wkładowi własnemu gminy. Na potrzeby seniorów przygotowano zaplecze w postaci dużej sali ogólnej, kuchni i sanitariatów, a także gabinetu pielęgniarki. W ramach pobytu seniorzy mają zapewnioną opiekę przez 8 godzin od poniedziałku do piątku, dostęp do specjalistów oraz dwa posiłki. Na potrzeby seniorów

zatrudniono terapeutę zajęciowego, animatorów kultury, rehabilitanta, fizykoterapeutę, a także pielęgniarkę. Docelowo w powstałych pomieszczeniach dostosowanych do potrzeb osób starszych może spędza czas 20 seniorów z Wałbrzycha.

W skutek pandemii domy dziennego pobytu były okresowo zamknięte. Pomocy seniorom udzielano w ich miejscu zamieszkania, dowożąc posiłki oraz udzielając wsparcia psychologicznego i informacyjnego.

Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach wolontariatu

W 2020 roku zrealizowano dwa działania projektowe w ramach rozwoju długoterminowego wolontariatu, który współfinansowany był z Narodowego Instytutu Wolności – programu Korpus Solidarności poprzez Fundację „Merkury”. W projektach udział wzięło 12 wolontariuszy – uczestników Klubu Seniora działającego przy Centrum Aktywności Lokalnej.

Pomoc w formie robienia zakupów seniorom, osobom w kwarantannie i wyprowadzania psów na spacer została zainicjowana 16.03.2020 roku w ramach akcji „# Przyjaciele z Wałbrzycha”, a 20.10.2020 roku przystąpiliśmy do Ogólnopolskiego Programu „Wspieraj Seniora”.

Ogółem z różnych form pomocy w 2020 r. skorzystały 264 osoby, w tym 206 powyżej 70 roku życia, 58 poniżej 70 roku życia, 40 osób przebywało na kwarantannie, zaś 67 osób zostało zgłoszonych w Centralnej Aplikacji Statystycznej w ramach zgłoszeń na ogólnopolską infolinię programu Wspieraj Seniora.

Formy udzielanej pomocy:

- wsparcie emocjonalne (rozmowa z koordynatorem lub wolontariuszem, kontakt z psychologiem),
- pomoc zakupowa (produkty żywnościowe, artykuły chemiczne, środki czystości i higieny, leki),
- wyprowadzanie psów,
- załatwianie spraw (w tym urzędowych, w przychodni zdrowia, bibliotece).

Ośrodek dysponuje 85 wolontariuszami, z którymi zostały podpisane umowy, w tym 61 wolontariuszy działało czynnie w terenie. Łącznie różnych form pomocy udzielono 734 razy.

#Przyjaciele z Wałbrzycha – w ramach prowadzonej kampanii trzykrotnie zorganizowano akcje mające na celu rozszerzenie zasięgu informacji o prowadzonej działalności dla seniorów: pomoc zakupowa, telefon senioralny. Wolontariusze odwiedzili różne dzielnice Wałbrzycha rozdając ulotki i naklejki seniorom. Spotkało się to z życzliwym przyjęciem zarówno seniorów jak i właścicieli okolicznych sklepów oraz placówek usługowych, którzy zobowiązali się do rozpowszechniania naklejek oraz ulotek wśród swoich klientów.

Kolejna akcja zainicjowana przez wolontariuszy to listy seniorów do Św. Mikołaja. Akcja spotkała się z dużym odzewem mieszkańców Wałbrzycha. Paczki otrzymali oprócz seniorów, korzystających z pomocy zakupowej także mieszkańcy domów pomocy społecznej oraz dziennych domów pomocy.

Wolontariusze zaangażowali się również w akcje „Wigilia” pomagając w pakowaniu oraz rozwożeniu 2000 sztuk tzw. pakietów świątecznych dla potrzebujących, które zawierały potrawy wigilijne.

Asystent osoby niepełnosprawnej

Współpraca z Forum Aktywności Lokalnej w związku z realizacją usług asystenckich dla osób poszkodowanych lub wymagających wsparcia w związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa COVID-19 polegała na wytypowaniu przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu osób potrzebujących w/w wsparcia. Pracownicy socjalni zgłaszali koordynatorowi potrzebę usług asystenckich. Każda z osób potrzebujących wsparcia zobligowana była do złożenia oświadczenia w którym musiała uzasadnić potrzebę usług asystenckich oraz wskazać przewidywaną miesięczną liczbę godzin. Koordynator składał zamówienie do Forum Aktywności Lokalnej na usługi asystenckie podając ilości godzin w danym miesiącu.

Usługi asystenckie polegały na:

- pomocy w dojazdach oraz powrocie np. do lekarza, urzędu, rehabilitację, zajęcia terapeutyczne,
- pomocy w zakupach,
- czytaniu prasy, książek lub korespondencji osobom niezdolnym do samodzielnego czytania,
- pomocy w codziennej toalecie,
- pomocy w przygotowaniu i spożywaniu posiłków.

Usługi asystenckie świadczone były w okresie od czerwca do grudnia 2020 dla 44 osób. Wykorzystano 1828 godzin usług asystenckich.

Praca z osobami bezdomnymi oraz zależnymi

Działania skierowane do osób bezdomnych w gminie koordynuje Zespół ds. Bezdomnych. Zadaniem zespołu jest minimalizowanie bezpośredniego zagrożenia egzystencji osób bezdomnych oraz przewyciężenia skutków zjawiska w dalszym działaniu. Ważnym elementem wsparcia osób bezdomnych jest praca socjalna, polegająca na aktywizowaniu osób bezdomnych do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, doprowadzając ostatecznie do wyjścia z bezdomności. Ponadto, prowadzone są działania interwencyjne mające na celu zabezpieczenie osób bezdomnych przed utratą życia i zdrowia.

W strukturze MOPS w Wałbrzychu funkcjonuje Centrum Wsparcia Socjalnego tj: Schronisko dla Bezdomnych - Mężczyzn przy ul. Pocztowej 22, Schronisko dla Bezdomnych - Kobiety przy ul. Ogrodowej 2a, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiety w Cięży ul. Ogrodowej 2a, Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a, Ogrzewalnia dla Bezdomnych przy ul. Beethovena 24, Mieszkania chronione – dwa mieszkania treningowe: ul. Piotra Skargi, ul. Szkolna oraz siedem mieszkań wspieranych przy ul. Ogrodowej 2a. Zespół nadzoruje funkcjonowanie placówek ponadto, ściśle współpracuje w skali całego roku z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi schroniska

dla bezdomnych na terenie miasta tj. Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MONAR w Wałbrzychu, prowadzony przez Stowarzyszenie MARKOT.

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa, w celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających ze schronienia w placówkach dla osób bezdomnych oraz personelu podmiotów prowadzących placówki udzielające schronienia wdrożono m.in. szczegółowe zasady higieny, poinformowano osoby korzystające ze schronienia w placówkach o konieczności ograniczenia aktywności poza jej terenem do niezbędnych sytuacji tego wymagających, wprowadzono monitorowanie stanu zdrowia osób korzystających oraz personelu, w przypadku niepokojących objawów zapewniono kontakt z lekarzem, możliwość wykonania testu w kierunku Sars-CoV-2. Osoba bezdomna, u której wynik testu w kierunku zakażenia wirusem byłby pozytywny została odizolowana w oddzielnym pomieszczeniu do czasu wydania jej skierowania przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej do umieszczenia w Izolatorium. Wszystkie osoby bezdomne pozostające w przestrzeni miasta podlegały w systematycznym patrolom przez pracowników socjalnych oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej przy zachowaniu zasad reżimu sanitarnego. Nie wszystkie wyraziły wolę pobytu w placówkach dla osób bezdomnych funkcjonujących na terenie Wałbrzycha. W roku 2020 dwukrotnie pojawiały się przypadki zachorowań osób bezdomnych przy ul. Pocztowej. Wszyscy mieszkańcy schroniska przebywali wówczas na kwarantannie.

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Pocztowej 22 przeznaczone jest dla 60 mężczyzn. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, samotnym z terenu miasta Wałbrzycha na podstawie decyzji administracyjnej. W 2020 r. z pobytu w schronisku skorzystało 145 mężczyzn. Placówka pełni funkcję otwartego domu wsparcia dziennego, w którym w ciągu dnia mogą przebywać osoby bezdomne nie będące mieszkańcami domu. Korzystają one z pomocy psychologicznej, terapeutycznej i zabiegów pielęgnacyjno – higienicznych. Ze względu na trwający stan epidemii Covid – 19. placówka została zamknięta na osoby z zewnątrz, nie będące mieszkańcami placówki od marca 2020 r.

Każda osoba przyjmowana do placówki wykonywana miała test początkowo przesiewowy, następnie genetyczny na Covid – 19. Celem powyższego działania było zapewnienie wszystkim osobom zamieszkującym w placówce, jak i pracownikom bezpieczeństwa. Testy wykonywane były przez dyplomowane pielęgniarki.

W ramach podejmowanych działań:

- sporządzono 114 kontraktów socjalnych, zakończono realizację 7 kontraktów.
- 11 osób podjęło leczenie odwykowe,
- 40 osób zostało skierowanych do specjalisty do spraw uzależnień oraz psychologa,
- 5 osób podjęło leczenie psychiatryczne,
- 2 osoby umieszczono w domach pomocy społecznej,
- 12 osób podjęło zatrudnienie lub staż,
- 5 osób podjęło prace społeczno – użyteczne,
- 10 osób całkowicie się usamodzielnili – podjęli zatrudnienie, wynajęli mieszkanie lub

nawiązali ponowny kontakt z rodziną,

- 20 osób aktywnie uczestniczyło w projekcie „Nie emigruję - tu pracuję”.

Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wykorzystując dotację otrzymaną z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego z dniem 1 kwietnia 2019 przekształcił placówkę tj. Schronisko dla Bezdomnych Rodzin w Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży.

W 2020 r. z pobytu w placówce skorzystały 43 osoby (18 kobiet, 25 dzieci – 10 dziewczynek oraz 15 chłopców).

W ramach podejmowanych działań:

- 18 kobiet realizowało program usamodzielnienia,
- spisano 7 nowych programów usamodzielnienia,
- zakończono 10 programów usamodzielnienia,
- zrealizowano 78 konsultacji psychologicznych, 13 osób skierowano do specjalisty do spraw uzależnień.

Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Ogrodowej 2a przeznaczone jest dla 30 kobiet. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, z terenu miasta Wałbrzycha na podstawie decyzji administracyjnej. W 2020 r. z pobytu w schronisku dla bezdomnych kobiet skorzystało 51 kobiet.

W ramach podejmowanych działań:

- 2 osoby podjęły leczenie odwykowe.
- 2 osoby podjęły realizację szkoleń, kursów, projektów
- 6 osób podjęło zatrudnienie, w tym staż
- 8 rodzin się usamodzielniało – wynajęcie mieszkania, wyjazd do pracy, powrót do rodziny,
- 15 osób zostało skierowanych do specjalisty do spraw uzależnień,
- zrealizowano 36 konsultacji psychologicznych.

Mieszkanie przejściowe jako alternatywne rozwiązanie dla rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji mieszkaniowej m. in. samotnych matek, które samowolnie zajmowały mieszkania, nie mogąc się w następstwie ubiegać o lokal socjalny. Pobyt w mieszkaniu przejściowym podobnie jak w schronisku następuje na podstawie decyzji administracyjnej do czasu otrzymania lokalu socjalnego. MOPS w Wałbrzychu dysponuje jednym mieszkaniem przejściowymi, w których przebywało łącznie 4 osoby (2 osoby dorosłe, 2 dzieci). Zadanie zostało zakończone w połowie roku. Rodzina korzystająca z pobytu w mieszkaniu przejściowym zakończyła remont lokalu otrzymanego z zasobów gminy do remontu. Lokal został odebrany przez inspektora nadzoru budowlanego i rodzina otrzymała umowę najmu. Mieszkanie zostało wówczas zdane do zasobów gminy.

Ogrzewalnia dla bezdomnych funkcjonująca jako placówka interwencyjna, mająca na celu zabezpieczenie osób bezdomnych, które z różnych przyczyn nie przebywają w schroniskach dla bezdomnych, najczęściej na skutek nieprzestrzegania regulaminu organizacyjnego. Celem wsparcia jest zapobieganie sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych w okresie zimowym. Od roku 2018 r. Ogrzewalnia funkcjonowała przez cały rok w budynku przy ul. Beethovena. W 2020 r. ze względu na pandemię COVID – 19, Ogrzewalnia dla Bezdomnych zakończyła swoją działalność w dniu 15 maja 2020 r. po dwutygodniowej izolacji osób w niej przebywających, które następnie zostały skierowane do pobytu w schronisku dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Pocztowej 22. Ponownie Ogrzewalnia podjęła swoją działalność w dniu 6 grudnia 2020 r. funkcjonując obecnie całodobowo w reżimie sanitarnym.

W roku 2020 r. z pobytu w ogrzewalni skorzystało łącznie 59 osób.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a, przeznaczony jest dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W ramach działania placówki udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, poradnictwo socjalne, prawne. W sytuacjach uzasadnionych udzielana jest pomoc w formie schronienia do 3 miesięcy. W 2020 r. ze wsparcia w formie pobytu w hostelu skorzystało 60 osób (w tym 38 osób dorosłych i 22 dzieci). W ramach podejmowanych działań przeprowadzono 45 konsultacji psychologicznych.

Mieszkania chronione przy ul. Ogrodowej 2a – 7 mieszkań wspieranych dla 23 osób; 2 mieszkania treningowe ul. Piotra Skargi, ul. Szkolna – 8 miejsc. Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającą pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub pobytu w okresie oczekiwania na umieszczenie w placówkach typu DPS, ZOL itp.

W 2020 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym skorzystało 60 osób (24 kobiety; 36 mężczyzn), natomiast w mieszkaniu chronionym treningowym 8 osób (5 mężczyzn, 3 kobiety).

W ramach podejmowanych działań:

- 15 osób zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej,
- 4 osoby nadal oczekują na umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- 12 osób, zostało skierowanych do specjalisty do spraw uzależnień,
- Przeprowadzono 19 konsultacji psychologicznych,
- 1 osoba powróciła do poprzedniego środowiska, na skutek poprawy sytuacji zdrowotnej.
- Współpraca ze Spółdzielnią Socjalną „Nasze Wsparcie“ w zakresie realizacji usług bytowych.

Każda osoba przyjmowana do placówki wykonywana miała test początkowo przesiewowy, następnie genetyczny na Covid – 19. Celem powyższego działania było zapewnienie wszystkim osobom zamieszkującym w placówce, jak i pracownikom bezpieczeństwa. Testy wykonywane były przez dyplomowane pielęgniarki.

Pracownicy socjalni zespołu pracy socjalnej ds. bezdomnych podejmowali systematycznie działania w zakresie dotarcia do, jak największej liczby osób przebywających w miejscach niemieszkalnych. W tym, celu wspólnie ze Strażą Miejską w Wałbrzychu przeprowadzali cykliczne patrole miejsc pobytu osób bezdomnych. Oferując pomoc w formie schronienia, udzielając kompleksowej informacji o miejscach udzielania pomocy. Dotychczasowe działania doprowadziły do zlokalizowania w miejscach niemieszkalnych 68 osób. Działania MOPS w Wałbrzychu ukierunkowane są również na kompleksową współpracę wszystkich służb i instytucji zajmujących się pośrednio/bezpośrednio problemem bezdomności. Prowadzona jest ścisła współpraca z Komendą Miejską Policji w Wałbrzychu, Strażą Miejską w Wałbrzychu, Specjalistycznym Szpitalem im. dra A. Sokołowskiego, Ośrodkami Służby Zdrowia, Kuratorami Sądowymi, NGO. Zespół współpracuje ściśle z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w zakresie skierowania osób bezdomnych do magazynu żywności.

Działalność projektowa

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizował trzy projekty dofinansowane z środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Dwa projekty zostały zakończone, jeden będzie realizowany w 2021 roku.

W projekcie w ramach aktywnej integracji osiągnięto następujących wskaźniki rezultatu i produktu:

„Nasze Dzieci”

Projekt Nasze Dzieci był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2020 r. w czterech 6-cio miesięcznych turach, z których każda obejmowała wsparciem 50 osób. Całkowita wartość projektu wyniosła 1 567 117,39 zł. Projekt w 2020r. finansowany był z trzech źródeł tj. środków unijnych w kwocie 154 857,96 zł, dotacji z budżetu państwa w kwocie 18 120,45 zł oraz wkładu własnego w postaci świadczeń w wysokości 3.300,00 zł. Łącznie 172 978,41 zł.

Przedmiotem projektu był rozwój wsparcia systemu pieczy zastępczej poprzez objęcie specjalistyczną pomocą dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej w Wałbrzychu. Jako element projektu realizowane było także wsparcie rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, w postaci podnoszenia ich kompetencji kwalifikacji oraz opiekunów usamodzielnienia. Usługi realizowane w ramach projektu świadczone były na czterech poziomach i zostały odpowiednio dostosowane do potrzeb uczestników:

- ✓ dla 80 dzieci poniżej 15 roku życia
 - aktywizacja społeczna: warsztaty socjoterapii, terapia pedagogiczna,
 - aktywizacja edukacyjna: korepetycje z j. polskiego, j. angielskiego, matematyki,
 - aktywizacja zdrowotna: indywidualne zajęcia z fizjoterapeutą, logopedą, terapia neurorozwoju, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem,

- ✓ dla 40 dzieci w wieku 15-17 lat
 - aktywizacja społeczna: wolontariat w schronisku dla zwierząt, domu pomocy społecznej i firmie sprzątającej, warsztaty socjoterapii, terapia pedagogiczna, trening kompetencji społecznych,
 - aktywizacja zdrowotna: indywidualne zajęcia z fizjoterapeutą, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem,
 - aktywizacja edukacyjna: korepetycje z j. polskiego, j. angielskiego, matematyki, fizyki i chemii, warsztaty z ginekologiem, terapeutą uzależnień, dietetykiem, kuratorem sądowym,
 - aktywizacja zawodowa: wizyty studyjne w zakład pracy i instytucjach rynku pracy, warsztaty i indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym,
- ✓ dla 40 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą
 - aktywizacja społeczna: trening kompetencji społecznych, grupa wsparcia,
 - aktywizacja edukacyjna: warsztaty z ginekologiem, terapeutą uzależnień, dietetykiem, kuratorem sądowym, aktywizacja zdrowotna: superwizja, indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem,
- ✓ dla 40 opiekunów usamodzielnienia
 - aktywizacja edukacyjna: proces usamodzielniania pełnoletnich wychowanków, warsztaty z zakresu budowania programu usamodzielnienia oraz z zakresu rozwoju kompetencji społeczno-wychowawczych.

Dodatkowo w okresie od października 2019r. do stycznia 2020r. został zrealizowany pilotażowy program dla 24 dzieci do 15 roku życia umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r., które w związku z koniecznością opuszczenia środowiska naturalnego są obciążone syndromem stresu pourazowego (PTSD).

Systemową pracą terapeutyczną o indywidualnym podejściu objęto dzieci, rodziców zastępczych i rodziców biologicznych (jako element projektu), którzy wspólnie w niewielkich grupach (3 dzieci i rodzice) pracowali nad pokonaniem problemów dziecka z: zaspokojeniem potrzeb, tożsamością, nieumiejętnością zaufania, strachem przed odrzuceniem czy brakiem akceptacji dla samego siebie. Poza terapią grupową, dzieci były objęte terapią indywidualną, rodzinnymi warsztatami socjoterapeutycznymi oraz arteterapią. Pierwsze rezultaty pojawiły się po dwóch miesiącach, kiedy to jedno dziecko powróciło do rodziców biologicznych.

Uczestnicy projektu korzystali także ze wsparcia towarzyszącego w postaci cateringu (lunch i przerwa kawowa) oraz otrzymali bilety na przejazdy komunikacją miejską. Łącznie objęto wsparciem 225 osób, a założone efekty zostały osiągnięte.

„Aktywny start”

Od 01 czerwca 2019 r. do 30 listopada 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizował projekt pn. „Aktywny start” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt finansowany był z dwóch źródeł tj. środków unijnych w kwocie 801 339,47 zł oraz wkładu własnego wypłaconego w postaci świadczeń – zasiłków celowych w wysokości 131 500,00 zł.

Projekt skierowany jest do 156 osób w wieku aktywności zawodowej w tym bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, z orzeczeniem o niepełnosprawności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wymagających aktywizacji społeczno-zawodowej, korzystających z pomocy społecznej oraz doświadczających wielokrotnego wykluczenia

społecznego. W projekcie duży nacisk położony jest na udział w nim młodych kobiet z dziećmi, będące w wieku aktywności zawodowej lecz mające problemy opiekuńczo-wychowawcze i które nie mogą podjąć zatrudnienia ze względu na wielodzietność,

Głównym celem projektu jest nabycie przez 156 świadczeniobiorców MOPS w Wałbrzychu podstawowych kompetencji niezbędnych do codziennego funkcjonowania w życiu społecznym, zawodowym, poprzez objęcie ich kompleksowym i wielokierunkowym wsparciem, łączącym aktywizację zawodową, społeczną, edukacyjną i zdrowotną w okresie do 30.09.2020 r. W tym celu zaplanowano w projekcie szeroką ofertę form wsparcia przewidzianych dla osób w wieku powyżej 18 lat, których efektem ma być nabycie przez nich szeroko rozumianych kompetencji społecznych, zawodowych umożliwiających i ułatwiających proces ich adaptacji społecznej i zawodowej. Główny cel projektu osiągnięty ma zostać poprzez zaplanowane do realizacji form wsparcia, które wchodzą w skład instrumentów - usług aktywnej integracji społecznej, integracji zawodowej oraz usług aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym i zdrowotnym. Zrealizowanie poszczególnych działań projektowych będzie stanowiło skuteczną formę zapobiegania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, na które osoby wykluczone społecznie są narażone w bardzo dużym stopniu. Tym samym cel projektu przyczynia się do realizacji celów RPO WD i jest zgodny z celem szczegółowym Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez reintegrację społeczną oraz poprawę i wzmocnienie ich zdolności do poszukiwania i podjęcia pracy.

W drugiej edycji projektu, który rozpoczął się od 01.02.2020r. wsparciem objętych zostało 104 osoby, w tym 46 osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wśród osób objętych wsparciem osoby osiągnęły postęp w rozumieniu wskaźnika efektywności społecznej tzn. zakończyły zgodnie ze ścieżką udział w projekcie i osiągnęły postęp w rozumieniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej, co oznacza, że podjęły zatrudnienie i podpisały umowę o pracę. W ramach realizowanego projektu zostały także przeprowadzone kursy umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych. W drugiej edycji w 2020r. -21 osób uzyskało kwalifikacje po opuszczeniu programu.

Ze względu na fakt, że osiągnięto wszystkie zaplanowane rezultaty projektu, można stwierdzić, że cel główny projektu został w pełni osiągnięty. Realizacja projektu przyczyniła się bezpośrednio do podwyższenia aspiracji osobistych i kompetencji zawodowych jego uczestników oraz wpłynęła pozytywnie na zmniejszenia poziomu deficytów psychospołecznych i zminimalizowanie zjawiska wyuczonej bezradności. Projekt „Aktywny start” został zrealizowany a analiza jego uczestników po zakończeniu pokazuje szereg zmian, które mogą świadczyć o znaczącym postępie jego uczestników, które powinny im umożliwić poprawę aktualnej sytuacji życiowej w sferze społecznej i zawodowej.

„Nie emigruję – tu pracuję”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest partnerem projektu realizowanego przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych pn. „Nie emigruję- tu pracuję”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego Całkowita wartość projektu wyniosła 2 410 860,55 zł. Kwota dofinansowania ze środków unijnych 2 279 860,55 zł. Projekt realizowany w okresie od 1.05.2019 r. do 30.09.2021 r.

Celem głównym projektu jest wzmocnienie zdolności do zatrudnienia lub samozatrudnienia, a następnie utrzymania trwałej aktywności społecznej, zawodowej wśród 122 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z terenu powiatu wałbrzyskiego, świdnickiego, miasta Wałbrzych. Cel odpowiada na problem niskiej zdolności osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do samodzielnej i aktywnej integracji społeczno-zawodowej, a tym samym podejmowania zatrudnienia lub samozatrudnienia i skutecznego wychodzenia z wykluczenia społecznego. Projekt zakłada następujące formy wsparcia: indywidualne ścieżki reintegracji, indywidualne wsparcie w rozwoju społeczno-zawodowym, warsztaty kompetencji społecznych, doradztwo specjalistyczne, Szkoła aktywnego mieszkańca obszaru rewitalizowanego, centrum wolontariatu, kursy i szkolenia zawodowe, staże, trening kompetencji społecznych „Aktywni Bezdomni”. Udział w projekcie daje możliwości: podniesienia kwalifikacji, umiejętności, kompetencji społecznych i zawodowych, zdobycia doświadczenia zawodowego i praktycznych umiejętności umożliwiających dostosowanie się do wymagań rynku i otoczenia, zmianę swojej trudnej sytuacji życiowej poprzez przygotowanie do trwałego zatrudnienia.

Projekt zakłada następujące formy wsparcia:

- ✓ Indywidualne ścieżki reintegracji - diagnostyka kapitału społecznego, w tym doświadczeń zawodowych, umiejętności, predyspozycji.
- ✓ Indywidualne wsparcie w rozwoju społeczno-zawodowym - coaching i animacja - skorzystało **72 osoby**.
- ✓ Warsztaty kompetencji społecznych- zbudowanie wśród uczestników/czek świadomości i podstawowej dla procesu reintegracji społecznej wiedzy i umiejętności związanych z własną aktywnością społeczną - uczestniczyło **16 osób**.
- ✓ Doradztwo specjalistyczne (prawne, rodzinne, psychologiczne) aktywne wsparcie rozwoju kompetencji społecznych, zawodowych, rozwiązywanie oraz profilaktyka indywidualnych i rodzinnych kryzysów – uczestniczyło **65 osób**.
- ✓ Szkoła Aktywnego Mieszkańca Obszaru Rewitalizowanego- rozwój kompetencji i umiejętności społecznych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społ. dot. funkcjonowania w grupie rodzinnej, społecznej oraz motywacji do podjęcia aktywności – uczestniczyło **27 osób**.
- ✓ Centrum wolontariatu - aktywna integracja wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem i z ich najbliższym otoczeniem oraz praktyczne budowanie kompetencji aktywności w społecznościach lokalnych – uczestniczyło **23 osoby**.
- ✓ Kursy i szkolenia zawodowe- nabycie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy – uczestniczyło **10 osób**.
- ✓ Staże - wzrost zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy – uczestniczyło **30 osób**.
- ✓ Trening kompetencji społecznych „Aktywni Bezdomni”- rozwój kompetencji i umiejętności społecznych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wzrost motywacji do budowania pozytywnego wizerunku siebie jako przyszłego pracownika – uczestniczyło **20 osób**.

Uczestnicy dzięki udziałowi w projekcie będą mieli możliwość:

- podniesienia kwalifikacji, umiejętności, kompetencji społecznych i zawodowych;

- zdobycia doświadczenia zawodowego i praktycznych umiejętności umożliwiających dostosowanie się do wymagań rynku i otoczenia;
- zmianę swojej trudnej sytuacji życiowej poprzez przygotowanie do trwałego zatrudnienia.

Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

Pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują m.in. następujące zadania:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno - pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Domach Dziecka i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych z krewnymi w linii prostej osób umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: sprzątanie miasta, Wigilia miejska itp.,
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek wychowawczy,

- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z firmą MG Partner świadcząca usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym przeprowadzanie kontroli usług oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez firmę,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z rodziną, uczestnictwo w zespołach ds. oceny rodziny zwoływanych przez asystentów rodziny,
- współrealizowanie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicach Wałbrzycha.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Zespołach Pracy Socjalnej pracują głównie na rzecz:

1. Osób starszych i niepełnosprawnych – podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych.

2. Osób bezrobotnych – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka.

3. Rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi – założeniem pracy jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu występujących w rodzinie problemów

i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współdziałaniu Policji oraz Sądu.

Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze oraz pomoc osobom uprawnionym do alimentów.

W 2020r. możemy zaobserwować znaczny spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne, przy czym jednocześnie kwota wypłacanych świadczeń rośnie.

Główną przyczyną spadku liczby osób pobierających świadczenia rodzinne jest niskie kryterium dochodowe, które w ciągu 16 lat od wprowadzenia ustawy o świadczeniach rodzinnych wzrosło jedynie o 170 zł, z kwoty 504 zł w 2004r. do kwoty 674 zł, która obowiązuje już od kilku lat.

W tym czasie najniższa pensja krajowa wzrosła z kwoty 824 zł brutto (ok. 602 zł netto) w 2004r. do 2600 zł brutto (1920 zł netto) w 2020r., a więc w przypadku najniższej krajowej możemy zauważyć ponad trzykrotny wzrost, natomiast kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego od 16 lat praktycznie nie uległo zmianie. Taka sytuacja powoduje, że obecnie prawa do zasiłku rodzinnego jest pozbawiony praktycznie każdy rodzic osiągający dochody na poziomie najniższej krajowej. Osoba samotnie wychowująca jedno dziecko osiąga dochód na osobę w rodzinie 960 zł netto (1920 zł :2) i nie jest uprawniona do zasiłku rodzinnego.

Sytuacji nie poprawia, w przypadku takich osób, wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. zasady „złotówka za złotówkę”, dzięki której osoby które dotychczas przekraczały kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych o niewielką kwotę i otrzymywały te świadczenia w pomniejszonej wysokości, gdyż obecnie kwota przekroczenia kryterium dochodowego jest wyższa niż kwota świadczeń o które może się ubiegać taka osoba lub też otrzymują one zasiłek rodzinny w kwocie około 20 – 30 zł miesięcznie, a świadczenie takie nie ma żadnego wpływu na polepszenie sytuacji rodziny.

Od 1 stycznia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również nowe świadczenie rodzinne - świadczenie rodzicielskie, w wysokości 1000 zł miesięcznie dla kobiet, które urodziły dziecko, a nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego. W ostatnich latach możemy zauważyć również wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze jest również powodem, dla którego ogólna kwota wypłacanych świadczeń jest wyższa w stosunku do lat ubiegłych, świadczenie pielęgnacyjne jest corocznie waloryzowane, w 2018 i 2019r. wzrosła też wysokość zasiłku pielęgnacyjnego z kwoty 153 zł miesięcznie do kwoty 184,42 zł od listopada 2018 i 215,84 zł od listopada 2019r.

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela zawierająca szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin pobierających poszczególne zasiłki, świadczenia i dodatki z tytułu świadczeń rodzinnych.

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne (stan na 31.12.2020 roku).

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek rodzinny	2 561	2308	2497	2530	2840	2755	2168
Dodatek z tytułu:							
urodzenia dziecka	273	247	356	335	360	235	196
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	78	65	72	80	90	93	63
samotnego wychowywania dziecka	521	471	529	422	444	408	370
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	874	753	741	717	806	790	734
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	448	400	372	399	414	398	339
pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	74	40	60	42	52	44	54
pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	13	5	7	7	13	10	10
Świadczenie pielęgnacyjne	336	374	387	403	417	414	434
Zasiłek pielęgnacyjny	3 707	3672	3640	3741	3876	4064	4040
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	31	68	88	90	90	83
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	640	614	710	650	667	536	478
Świadczenie rodzicielskie	0	0	293	325	287	263	234
Ogółem liczba rodzin pobierających świadczenia	5 774	5490	5779	5935	6358	6425	5841
Kwota wypłacanych świadczeń w zł	21 099 771	21 672 523	27 484 978	28 370 613	30 096 306	31 474 076	32 424 413

Świadczenie wychowawcze

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła od 1 kwietnia 2016r. nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze tzw. 500+. W 2020r. świadczenia wychowawcze otrzymało 10726 wałbrzyskich rodzin dla 13 328 dzieci. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych oraz kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych przedstawia poniższa tabela. W tabeli można zauważyć zwiększenie liczby rodzin pobierających świadczenie wychowawcze jak również zwiększenie kwoty wypłaconych świadczeń. Jest to spowodowane likwidacją kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko od 1 lipca 2019r.

Świadczenie wychowawcze	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	5816	5729	5594	10673	10726
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	36 455 145	49 219 979	46 313 882	64 256 308	83 636 604

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów.

W 2020 zmalała liczba rodzin uprawniona do świadczenia alimentacyjnego oraz kwota wypłacanych świadczeń pomimo tego, że w 2019 i 2020r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń alimentacyjnych wzrosło z kwoty 725 zł w latach 2007 – 2019, do kwoty 800 zł od października 2019r. i 900 zł od października 2020. Wzrost kryterium dochodowego podobnie jak w przypadku świadczeń rodzinnych na przestrzeni 13 lat tj. od wejścia w życie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2007r. jest minimalny i wynosi zaledwie 175 zł, gdy w tym czasie najniższa krajowa, która w 2007r. wynosiła 936 zł brutto (ok. 675 zł netto) wzrosła do kwoty 2600 zł brutto, a więc ponad dwukrotnie. Nawet wprowadzenie od października 2020r. zasady „złotówka za złotówkę” nie zmienia wiele w sytuacji rodzin.

Ponadto maksymalna kwota świadczeń możliwych do wypłaty w 2020r. wynosi tyle samo co w 2007r. i wynosi 500 zł, gdy obecnie wyroki zasądzone alimenty opiewają na kwoty wyższe. Sytuacji rodzin nie ratuje również świadczenie wychowawcze (500+) gdyż jest ono wypłacane do 18 roku życia, natomiast świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do 25 roku życia jeśli dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej, a w przypadku osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności także powyżej 25 roku życia.

W ostatnich latach niższa kwota wypłacanych świadczeń alimentacyjnych bezpośrednio wynika z mniejszej liczby uprawnionych rodzin. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych oraz kwoty wypłacanych świadczeń alimentacyjnych przedstawia poniższa tabela.

Świadczenie alimentacyjne	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	1 497	1394	1241	1194	1016	909	783
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	7 685 879	7 347 638	6 980 264	6 659 561	6 337 135	5 716 427	5 109 324

Jednorazowe świadczenie wypłacane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017r. nowe świadczenie jednorazowe w wysokości 4000 zł. dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2020r. z takiej formy pomocy skorzystało 9 rodzin i niestety jest to znaczący wzrost liczby rodzin w których urodziło się ciężko chore dziecko.

Świadczenie „Za życiem”	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	4	4	6	9
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	16 000	16 000	24 000	36 000

Świadczenie „Dobry start”

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" wprowadziło nowe świadczenie związane z rozpoczęciem przez uczniów kolejnego roku szkolnego.

W 2020r. Dział Świadczeń Rodzinnych wypłacił prawie 9300 świadczeń na łączną kwotę 2 786 700 zł

Świadczenie „Dobry start”	2018	2019	2020
Liczba rodzin	7 158	7394	7309
Liczba świadczeń	9 300	9505	9 296
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	2 788 500	2 848 950	2 786 700

Dodatki mieszkaniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 wraz z późniejszymi zmianami) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Podstawowym celem przyznawania dodatków mieszkaniowych jest zrekompensowanie wydatków związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Niskie dochody to podstawowy warunek uzyskania dodatku mieszkaniowego. Jednak ważna jest również wielkość powierzchni użytkowej (określonej powierzchni lokalu), którą dysponuje osoba/rodzina ubiegająca się o wsparcie. Ustawa o dodatkach mieszkaniowych ściśle określa kryteria powierzchni użytkowej lokalu, jaka uprawnia do otrzymania pomocy.

Szczegółowe dane w zakresie składanych wniosków i przyznanych dodatków przedstawia poniższa tabela:

Rozpatrzone wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego w latach 2019 – 2020

Wnioski rozpatrzone	OGÓLEM	2019	2020
		3 436	3098
	Pozytywnie	3059	2694
	Negatywnie	377	404
Powody odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego	Przekroczenie powierzchni normatywnej	40	40
	Przekroczenie kryterium dochodowego	15	22
	Małe wydatki w stosunku do dochodu	140	75
	Dodatek niższy niż 2% najniższej emerytury	53	23
	Brak tytułu prawnego	23	51
	Umorzenie postępowania	63	107
	Pozostałe	43	86
Liczba gospodarstw domowych,	1-osobowych	1527	1369
	2-osobowych	644	559
	3-osobowych	387	310

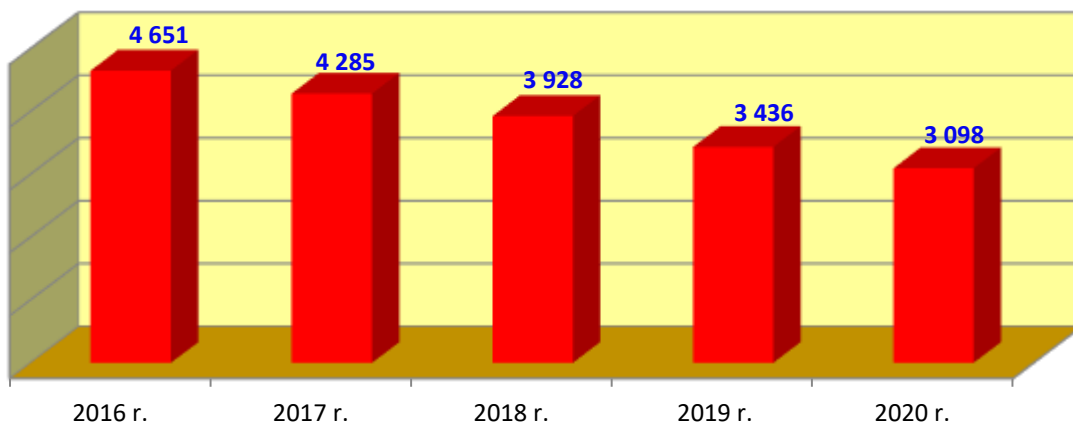
którym przyznano dodatek	4-osobowych	277	246
	5-osobowych	141	136
	6 i więcej	83	74
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	do 50 zł miesięcznie	133	42
	51-100 zł miesięcznie	454	250
	101-150 zł miesięcznie	656	462
	151-200 zł miesięcznie	754	560
	powyżej 200 zł miesięcznie	1062	1380
Liczba wstrzymanych wypłat dodatków mieszkaniowych	Ogółem	1	16

Wypłacone dodatki mieszkaniowe w latach 2019- 2020 ze względu na rodzaj własności lokalu

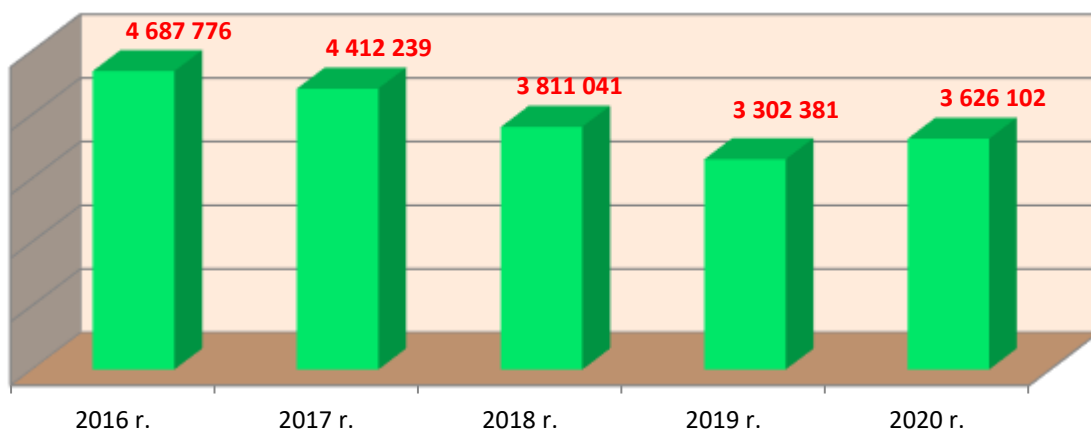
Rodzaj mieszkań	Ilość dodatków wypłaconych mieszkaniowych		Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Średni wypłacony dodatek mieszkaniowy	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Komunalne	11 773	10 838	2 212 423,27	2 390 440,50	187,92	220,56
Spółdzielcze	2 211	1 969	301 777,90	311 535,36	136,49	158,22
Inne	4 347	4 225	788 179,49	880 228,51	181,32	208,34
Razem	18 331	17 032	3 302 380, 66	3 582 204,37	180,15	210,32

Jak wynika z poniższej tabeli notuje się kolejny, znaczny spadek liczby osób wnioskujących o przyznanie dodatku mieszkaniowego. W porównaniu tylko do 2019 roku liczba ta zmniejszyła się o 338 osoby. Głównym powodem takiej sytuacji są: zbyt niskie wydatki na utrzymanie mieszkania w stosunku do dochodu, przekroczenie powierzchni normatywnej, utrata lub brak tytułu prawnego do zajmowanego lokalu, nieopłacanie części „własnej” dodatku mieszkaniowego. W dalszym ciągu najwyższa kwota dodatków mieszkaniowych wypłacana jest mieszkańcom lokali komunalnych.

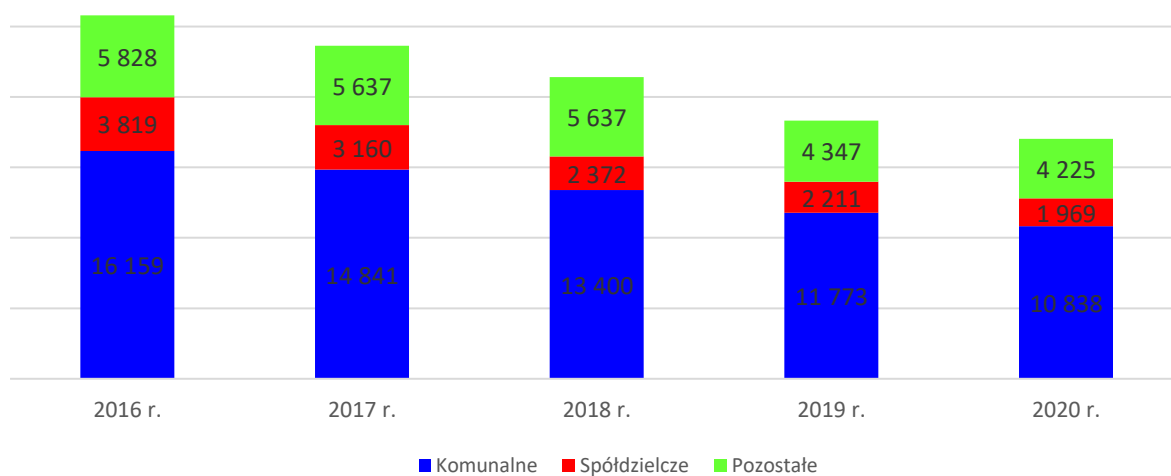
Liczba złożonych wniosków o dodatek mieszkaniowy w latach 2016 - 2020

Wartość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2016 - 2020

Dodatki mieszkaniowe ze względu na własność lokalu

Dodatki energetyczne

Od 1 stycznia 2014 r. zgodnie z delegacją ustawy Prawo energetyczne (Dz.U z 2013r., poz. 984), osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny przyznaje się w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, przez którego rozumie się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wyplata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy, które otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypląt dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2019 roku zmniejszyła się liczba osób korzystających z możliwości dopłaty do kosztów energii elektrycznej w formie dodatków energetycznych. Zestawienie dodatków energetycznych wypłaconych w 2020 roku obrazuje poniższa tabela.

Stawka dodatków energetycznych	Ilość osób w gospodarstwie domowym	Liczba dodatków energetycznych (pełnych świadczeń) wypłaconych na podstawie wydanych decyzji	Kwota pełnych świadczeń wypłaconych dodatków energetycznych
10,94	1 osoba	1 329	14 539,26
11,37		994	11 301,78
15,19	od 2 do 4	855	12 987,45
15,80		644	10 175,20
18,23	5 i więcej	65	1 184,95
18,9		41	777,36
x	x	3 928	50 966,00

Dopłaty do czynszów w ramach programu „Mieszkanie na start”

Nowe zadanie powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w 2019 roku. W ubiegłym roku złożonych zostało 11 nowych wniosków o przyznanie dopłaty do czynszu, łącznie wszystkich pozytywnie rozpatrzonych wniosków było 69 na łączną kwotę 151 019,60 zł.

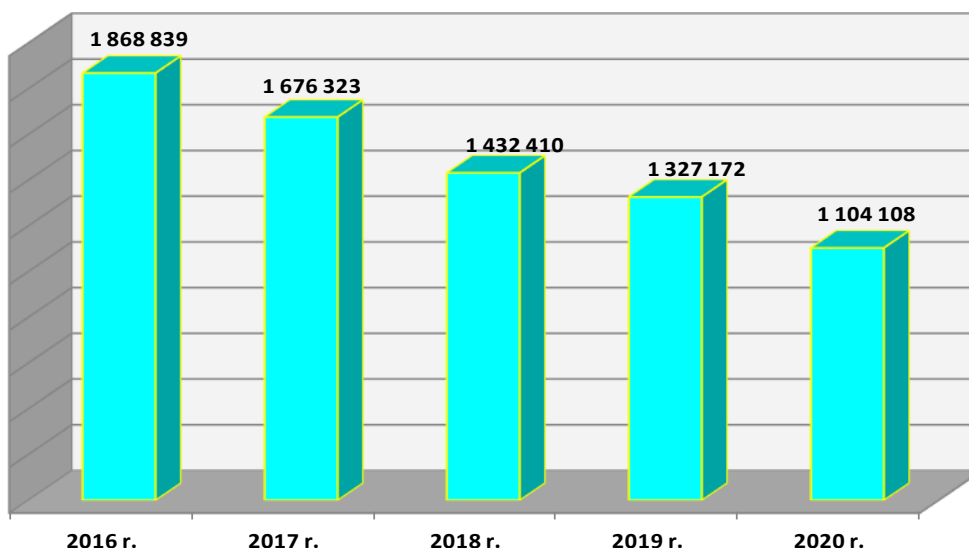
Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest przyznawana uczniowi w formie stypendium szkolnego lub zasiłku uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Wysokość stypendium oraz zasiłku uzależniona jest od wysokości świadczeń rodzinnych oraz Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Wałbrzych, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha. Zgodnie z ustawą wnioski należy składać do dnia 15 września każdego roku. Po tym terminie wnioski mogą być składane w wyjątkowych sytuacjach określonych w wyżej wspomnianym Regulaminie.

Przyznawanie pomocy uczniom o charakterze socjalnym jest zadaniem z zakresu administracji rządowej dofinansowanym przez gminę w wysokości 20% wydatkowanych środków. W 2020 roku środki wydatkowane na pomoc materialną dla uczniów wyniosły w 1 104 108 zł, przyznano stypendia szkolne w pierwszym półroczu 759 uczniom, w drugim 687 uczniom oraz 7 uczniom zasiłki szkolne. Jest to kolejny spadek w stosunku do lat ubiegłych i nastąpił głównie wśród uczniów szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych, wynikający z reformy systemu edukacji.

Wartość wypłaconych stypendiów i zasiłków szkolnych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych z gminy z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni od daty złożenia wniosku przez świadczeniobiorcę lub od daty udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez świadczeniodawcę.

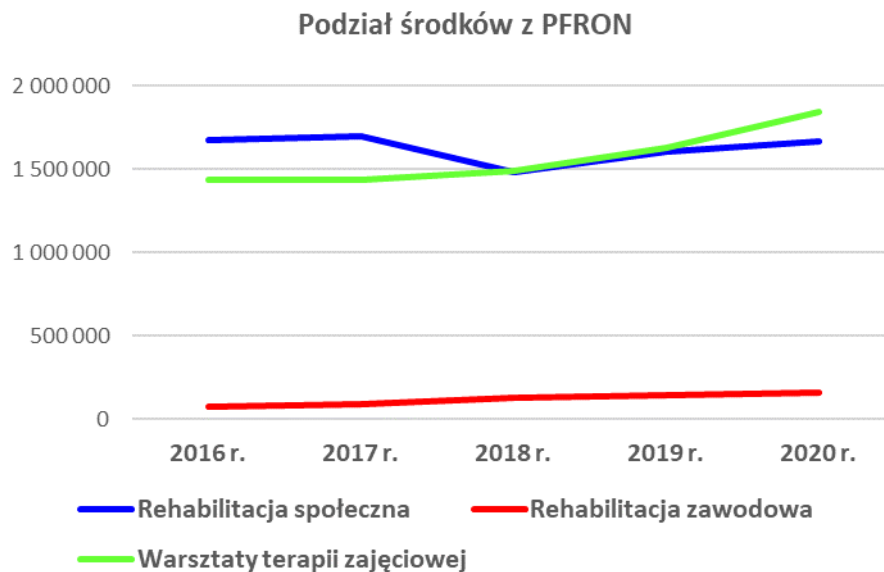
W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał łącznie 252 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w tym 18 decyzji odmownych. Decyzje wydawane były zarówno na wniosek świadczeniobiorców jak i świadczeniodawców.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.

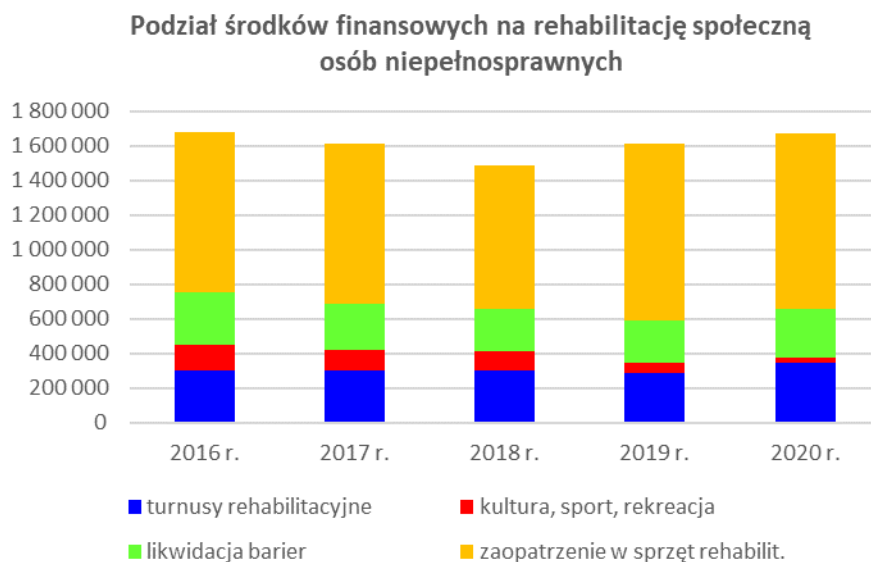
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997

- dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się,
- dofinansowanie do likwidacji barier technicznych,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych,
- dofinansowanie do działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- realizacja programu „Aktywny Samorząd,
- pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.

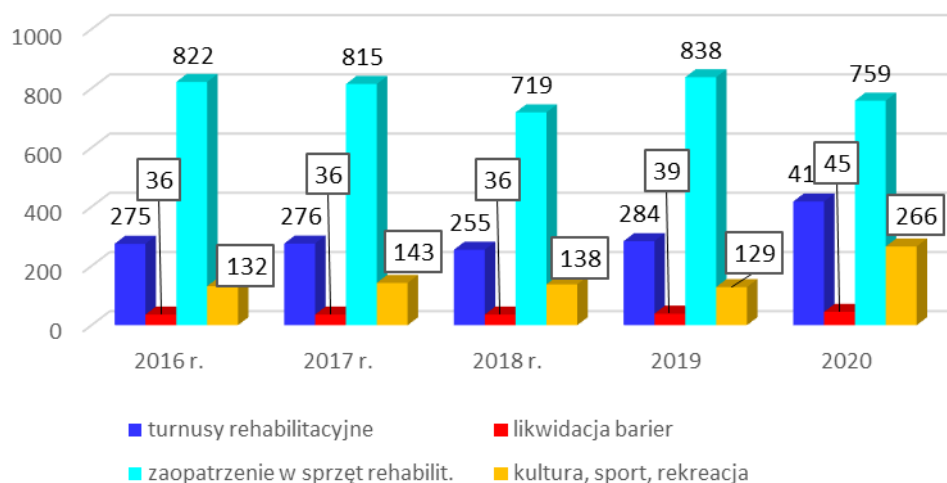
W 2020 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał algorytmem dla Miasta Wałbrzycha środki finansowe w wysokości 3 669 246 zł. Zgodnie z przyznanym jej kompetencjami, Rada Miasta Wałbrzycha podzieliła w/w środki na poszczególne zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ich podział ilustrują poniższe wykresy.

W 2020 roku nastąpił nieznaczny wzrost przyznanych środków finansowych w tym przeznaczonych na działalność warsztatów terapii zajęciowej. Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha, największa kwota została przeznaczona na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, a następnie na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych oraz likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Liczba osób otrzymujących wsparcie ze środków PFRON

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	Przyznane dofinansowania		Wypłacone dofinansowania	
	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł
574	418	449 744,00	321	345 876,00

Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych w 2020 roku otrzymały dorosłe osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które korzystały z dofinansowania ostatni raz w 2015 roku lub nigdy, oraz posiadają najniższe dochody, a także dzieci i młodzież ucząca się i nie pracująca do 24 roku życia, które nie korzystały z dofinansowania co najmniej rok. Najczęściej wybierane turnusy przez osoby niepełnosprawne to turnusy o charakterze ogólnousprawniającym oraz rehabilitacyjno – integracyjnym. Jak wykazano w powyższej tabeli duża grupa osób, którym przyznano dofinansowanie, zrezygnowała z udziału w turnusie rehabilitacyjnym. Bardzo często wynikało to ze złego stanu zdrowia oraz obostrzeń wynikających z wprowadzonego od 20 marca 2020 roku stanu epidemii.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2020 roku zawarto 7 umów na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Dofinansowaniem objęto wnioskodawców potrzebujących sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych: rowery rehabilitacyjne, orbit ręki, drabinki do nauki chodzenia. Wnioski rozpatrywane były zgodnie z indywidualnymi potrzebami wnioskodawców,

brano pod uwagę opinie lekarza specjalisty, rodzaj niepełnosprawności, a także wysokość dochodów. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80% poniesionych kosztów przez wnioskodawcę.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze otrzymało 936 osób niepełnosprawnych, najczęściej do zakupu pieluchomajtek, wózków inwalidzkich, protez kończyn dolnych, pionizatorów, aparatów słuchowych, balkoników i kul. Wnioski rozpatrywane były wg kolejności wpływu przy czym w wyjątkowych sytuacjach dofinansowanie wypłacane było poza kolejnością. Dofinansowanie do aparatów słuchowych wypłacane było w kwocie 1000 zł dla osób niepracujących i niebędących w wieku aktywności zawodowej natomiast dla osób pracujących, uczących się i dzieci w pełnej kwocie czyli 150% z przyznanego limitu w ramach dofinansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Złożone wnioski		Zawarte umowy (sprzęt rehabilitacyjny)		Wypłacone dofinansowania (przedm. Ortopedyczne i sprzęt pomocniczy)	
Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
929	1 887 008,00	7	7 836,00	936	1 002 790,00

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu przyznano dofinansowania przede wszystkim dla osób mających znaczące problemy w komunikowaniu się czyli dla osób głuchoniemych, mających trudności z wypowiedaniem się, niesłyszących, niedowidzących. W ramach tego zadania dofinansowano do zakupu komputerów przenośnych, komputerów stacjonarnych oraz do komunikatorów. W 2020 roku dofinansowanie do komputerów wynosiło 1500 zł natomiast do pozostałego sprzętu 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
	liczba Osób	kwota w zł	liczba osób	kwota w zł
20	17	27 238,00	17	27 238,00

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych.

W 2020 roku przy rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie barier technicznych brano pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności oraz wpływ zakupionego sprzętu na poprawę funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w najbliższym otoczeniu. Dofinansowaniem objęto zakup schodolazów, podnośników wannowych, łóżek ortopedycznych. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80%.

Tabela ilustruje liczbę osób objętych dofinansowaniem oraz wypłacone środki finansowe.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
19	19	81 738,00	19	81 738,00

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych.

W 2020 roku 60 osób ubiegało się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, osoby niepełnosprawne wnioskowały najczęściej o:

- budowę/adaptację łazienki dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- budowę/adaptację centralnego ogrzewania dostosowanego do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- likwidację progów w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej,

Wnioski rozpatrywane były wg indywidualnych potrzeb a dofinansowanie otrzymały tylko takie osoby które poruszają się przy pomocy wózka inwalidzkiego, balonika lub kul oraz zamieszkują wspólnie z innymi osobami niepełnosprawnymi a likwidacja barier w miejscu ich zamieszkania znacznie ułatwi tym osobą swobodne i w miarę samodzielne poruszanie się w miejscu zamieszkania. Dofinansowanie obejmowało 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
60	9	170 724,00	9	170 724,00

Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Na Działalność trzech funkcjonujących w gminie Wałbrzych Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2020 roku zaplanowano środki finansowe z funduszu PFRON w wysokości 1 844 640 zł oraz z budżetu miasta Wałbrzycha 204 960,00 zł, razem – 2 049 600 zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówkami pobytu dziennego dla 90 osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym. Zadanie ma charakter ciągły.

Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Sport, Kultura, Rekreacja i turystyka stanowi niezbędny czynnik wszechstronnego rozwoju, potęguje oddziaływania wychowawcze i usprawniające, poprzez kształtowanie takich cech charakteru jak: zdyscyplinowanie, poczucie odpowiedzialności, wytrwałości i wiary we własne siły. Sport, kultura fizyczna działa na organizm ludzki w trzech aspektach; fizjologicznym, psychicznym, społeczno-wychowawczym. Sport, wychowanie fizyczne oraz wszelka inna aktywność ruchowa, czy to w zakresie rekreacji czy rehabilitacji jest jednym z istotniejszych elementów życia osób niepełnosprawnych. Podstawowym zadaniem rehabilitacji jest usprawnienie jednostki pod względem fizycznym, umysłowym, psychicznym lub społecznym i obejmuje szereg oddziaływań natury pedagogicznej i społecznej mających

za cel przywrócenie w miarę możliwości jednostce niepełnosprawnej możliwości funkcjonowania w społeczeństwie.

W 2020 roku dofinansowanie udzielano w kwocie nie większej niż 8 000,00 zł dla danej organizacji, stowarzyszenia czy fundacji. Ze względu na pandemię wirusa SARS CoV-2 organizacje pozarządowe zmuszone były zrezygnować z większości zaplanowanych działań. Organizacje zrealizowały działania na małą skalę zachowując reżim sanitarny lub realizując zadania online.

Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
Ilość	kwota	ilość	Kwota w zł	ilość	Kwota w zł
9	138 252,00	6	40 350,00	4	31 800,00

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”.

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie dają większe możliwości na aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz aktywności społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program obejmuje dwa Moduły:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, wysokość dofinansowania wynosi do 85% jednak nie więcej niż 8 000 zł oraz dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania prawa jazdy kategorii B, wysokość dofinansowania wynosi do 75 %:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie 90 % a także dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie 4 000 zł w przypadku osoby głuchoniewidomej i maksymalnie 2000 zł w przypadku pozostałych adresatów programu.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się: w ramach obszaru C wnioskodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie:

- wózek inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,
- utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, dofinansowanie ze środków PEFRON do 3 500,00 zł,

- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego do 75% dofinansowania ze środków PEFRON.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem), wysokość dofinansowania wynosi 300 zł miesięcznie, dofinansowanie nie może przekroczyć 85% kosztów.

W 2020 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych rozszerzył zakres zadań w programie obejmując dofinansowaniem osoby głuchonieme wymagające tłumacza języka migowego. Objęto również dofinansowaniem zakup skuterów i wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

1. Opłata za naukę (czesne), równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 4 000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.
2. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, w wysokości do 1000 zł z możliwością zwiększenia za naukę po za miejscem zamieszkania, niepełnosprawność sprzężoną, kartę dużej rodziny, znaczny stopień niepełnosprawności
3. Dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego - w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich wysokość dofinansowania wynosi do 4 000 zł.

	MODUŁ I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	
	Ilość osób	Kwota w zł
Obszar A likwidacja bariery transportowej		
Zadanie 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,	1	1 486,00

z dysfunkcją narządu ruchu,		
Zadanie 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	4	7 825,00
Zadanie 3 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	1	5 700
Zadanie 4 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,	0	0
Obszar B likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informatycznym		
Zadanie 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	3	14 455,00
Zadanie 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,	1	2 000,00
Zadanie 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	10	53 774,00
Zadanie 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	2	5 488,00
Zadanie 5 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	0	0
Obszar C likwidacja barier w poruszaniu się		

<p>Zadanie 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,</p>	2	50 500,00
<p>Zadanie 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,</p>	1	2 675,00
<p>Zadanie 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,</p>	0	0
<p>Zadanie 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,</p>	0	0
<p>Zadanie 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,</p>	4	24 487,00
<p>Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej</p>	4	8 409,00
	<p>Moduł II pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym</p>	
	<p>Liczba osób</p>	<p>Kwota w zł</p>
	<p>40</p>	<p>143 879,00</p>

Moduł III – pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił w 2020 roku realizację programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. W ramach Modułu III tego programu wprowadzona została możliwość uzyskania pomocy finansowej w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Pomoc finansowa w ramach Modułu III udzielana była osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii utraciły w okresie od 9 marca 2020 roku możliwość korzystania przez okres co najmniej 5 kolejnym miesięcy następujących po sobie z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Pomoc ta udzielana była w formie dofinansowania do kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych. Wysokość pomocy wynosiła 500 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną, z tym, że okres na jaki mogło zostać przyznane świadczenie nie mógł być dłuższy niż 5 miesięcy. Wypłacono dofinansowanie dla 200 osób na kwotę 283 500 zł.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedstawiam potrzeby na terenie miasta Wałbrzycha w zakresie zadań własnych gminy i zadań własnych powiatu.

Ze zgłaszanych w ubiegłym roku potrzeb, realizacja niektórych zakończyła się lub jest mocno zaawansowana. Zakończyła się inwestycja na Białym Kamieniu w celu utworzenia Domu Pomocy Społecznej dla 30 osób. Z uwagi na trwającą w 2020 roku epidemię odłożono otwarcie Domu, jednak potrzeby w zakresie umieszczenia osób wymagających całodobowej opieki są na tyle duże, że zasadne jest kierowanie do niego pensjonariuszy. Rozpoczęły się działania zmierzające do przeniesienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy, który obecnie znajduje się na jednym piętrze budynku przy ul. Ogrodowej 2a do budynku przy ul. Grota Roweckiego 3. Zmiana ma na celu zwiększenie komfortu osób trafiających do Ośrodka, nowy budynek będzie przystosowany do nowej roli, kompletnie wyposażony, będzie posiadał również oddzielne wejście. Obecnie SOW jest częścią kompleksu przy ul. Ogrodowej, w którym znajduje się m.in. Schronisko dla bezdomnych kobiet, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży oraz mieszkania chronione. Dzięki przeniesieniu na ulicy Ogrodowej zwolni się jedno piętro, dzięki czemu można będzie rozszerzyć działalność mieszkań chronionych. Ze względu na wzrost liczby osób, które nie są gotowe na to, aby trafić do domu pomocy społecznej, jednak są na tyle niesamodzielne, że nie mogą poradzić sobie w swoim środowisku. W związku z tym, że znajdujący się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży wymaga podwyższenia standardu, wystąpiono z wnioskiem o dofinansowanie z budżetu państwa środków remontowych oraz z przeznaczeniem na zakup wyposażenia. W fazie projektu jest adaptacja budynku przy ul. Beethovena (dawna siedziba MOPS) celem utworzenia tam centrum wspierającego osoby bezdomne w tym mieszkań oraz noclegownią, ogrzewalnią, miejską łaźnią oraz magazynem odzieży. Planuje się również przenieść do budynku Schronisko dla bezdomnych mężczyzn, obecnie znajdujące się przy ul. Pocztowej 22.

Prowadzone są szkolenia pracowników socjalnych, głównie z powodu pandemii w systemie online organizowane przez firmy zewnętrzne. Zorganizowano niezbędne superwizję dla kadry zarządzającej. Szkolenie z terapii Simontona przeznaczone zostało dla 14 pracowników i polegało na pokazaniu technik i metod poznawczo-behawioralnych, które wpływają na zmianę przekonań i myślenia.

Prowadzone były szkolenia w ramach własnych zasobów zarówno z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i inne.

W celu polepszenia jakości usług socjalnych dla mieszkańców konieczne są w roku 2021 następujące działania:

- **Uruchomienie i utrzymanie już istniejących mieszkań chronionych w części budynku przy ul. Ogrodowej 2a.**

Na terenie Wałbrzycha jest znaczna liczba osób samotnych, chorych, które mogą samodzielnie funkcjonować jedynie przy zapewnieniu im odpowiedniego wsparcia, dlatego konieczne jest uruchomienie kolejnych mieszkań chronionych. Dotychczas, w wyniku przebudowy parteru budynku przy ul. Ogrodowej 2a powstało 7 mieszkań chronionych dla 23 osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Kompleks obejmuje również punkt wydawania posiłków z zapleczem kuchennym oraz salę warsztatowo-szkoleniową dla mieszkańców, zagospodarowane zostało otoczenie całego budynku. Planuje się utworzenie dodatkowych mieszkań chronionych w budynku przy ul. Ogrodowej, po opuszczeniu jednego z pięter przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy zajmowanych pomieszczeń.

- **Utworzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych.**

Oddanie w 2015 roku Domu Seniora nie rozwiązało problemu całodobowej opieki nad osobami starszymi i przewlekle somatycznie chorymi. Lista osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej obejmuje obecnie około 20 osób. Zatem niemożliwe jest spełnienie wymogów ustawowych o umieszczeniu osoby skierowanej do tego rodzaju placówki w ciągu 3 miesięcy. Utworzenie nowego domu zapewniającego całodobową opieką z powodu wieku i choroby osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu w dzielnicy Biały Kamień dla 30 osób pozwoli na zminimalizowanie problemu jakim jest zwiększająca się liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.

- **Utworzenie noclegowni dla osób bezdomnych oraz łaźni miejskiej i magazynu odzieży.**

Noclegownia jest placówką dla osób bezdomnych zapewniająca tymczasową pomoc w postaci schronienia oraz pakiety usług ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności, uzyskanie samodzielności życiowej. Zlokalizowana zostanie w parterowej części budynku przy ul. Beethovena 1-2 dla maksymalnie 30 osób

(20 mężczyzn, 10 kobiet). Tam też zostanie zlokalizowana łaźnia miejska oraz magazyn odzieży dla mieszkańców Wałbrzycha. Noclegownia czynna będzie w godzinach wieczorowo – nocnych. W noclegowni będą mogły przebywać osoby bezdomne będące pod wpływem alkoholu lub osoby bezdomne, przebywające wcześniej w schronisku i usunięte z niego z powodu złamania regulaminu (najczęściej z powodu nadużywania alkoholu). Obowiązujące przepisy pozwalają na pobyt pod wpływem alkoholu w noclegowni, która tym samym zastąpi obecnie funkcjonującą Ogrzewalnię. Placówka działałaby w strukturze Centrum Wsparcia Socjalnego MOPS.

- **Prowadzenie szkoleń i superwizji terenowych pracowników socjalnych i kierowników działów/zespołów.**

W celu poprawienia jakości pracy pracowników socjalnych konieczne są systematyczne szkolenia, doskonalenie zawodowe oraz przeprowadzanie superwizji. Od wysokiej jakości pracy oraz aktywności pracowników socjalnych, którzy wykonują bardzo trudny zawód zależą wyniki działań pomocy społecznej, która zmierza poprzez udzielaną pomoc do usamodzielnienia korzystających z pomocy społecznej. Działanie to ma charakter ciągły i będzie realizowane rokrocznie.